

naš čas

titovo velenje, 16. novembra 1989
številka 44 (1000), cena 20.000 dinarjev

IZ VSEBINE:

4. Kmalu telefonski priključki
5. Umiranje na obroke
6. Turizem nas bogati
8. Tisoč številka Našega časa

M club

Hvala vsem!

Zadnje zasedanje zborov občinske skupščine, je bilo dragi bralci, izjemno pomembno tudi za našo delovno organizacijo, za uredništvi Našega časa, Radia Velenje in za snovanje internega programa kableske televizije.

Delegati so namreč med drugim razdelili premoženje nekdanje delovne organizacije HPH. Polovico sredstev, ki jih bo občinska skupščina dobila od prodaje poslovne stavbe HPH na Žarovi cesti, bomo dobili za razrešitev naše prostorske problematike mi, drugo polovico pa so namenili za vlaganja v nove

razvojne programe in nova delovna mesta. HPH je imela svoje poslovne prostore tudi na Koroški cesti, dodelili so jih Vekosu in izpitnemu centru za potrebe izpitne komisije, nedenarna sredstva (obveznice za nerazvite, stanovanjski krediti...) so prenesli na občinski oddelek za proračun, denarna sredstva, ki bodo ostala po pokritju stroškov pa bodo namenili za oblikovanje občinskega sklada Mladi za razvoj občine Velenje. Stanovanjska so prenesli na tiste kolektive, ki so zaposlili nekdanje delavce HPH.

Polovico izkupička poslovne stavbe HPH, po stanju 31. 8. 1989 je to 4.328.844.100 dinarjev, ste torej odobrili nam. Hvala vsem, za vaše razumevanje. Hvaležni smo, da čutite, naše tegobe, da čutite, da smo v tej občini potrebni.

Naj vam ob zahvali povežmo, da delamo v resnično nevzdržnih pogojih. Svoje delovne prostore imamo na dveh ločenih lokacijah, upravo in uredništvo Našega časa na Foitovi 10, v stanovanjski stolpnici, radijske prostore pa celo na terasi stanovanjske stolpnice Šaleška 19.

Oboji prostori so neustrežni, tesni, mnogi brez dnevne svetlobe. Prihodnje leto bo minilo že petnajst let, kar smo v občini ustanovili radijsko postajo in zanjo našli za-

časno prostorsko rešitev na omenjeni terasi z obljubo, da bomo v občini naše prostorske tegobe kmalu razrešili. Ta obljuba je torej stara že petnajst let. Zdaj pa upamo, bomo našo prostorsko problematiko po vaši zaslugi delegati, vendarle razrešili. Upamo, da pred našima jubilejema, 25-letnico izhajanja tednika Naš čas in 15-letnico Radia Velenje — slavimo ju sredi prihodnjega leta, če zaradi novih spoznanj letnice izhajanja tednika Naš čas ne bomo prestavili.

Na vaše razumevanja pa še računamo, saj nismo pridobitniška dejavnost, denarja, ki ste nam ga namenili, bo premalo, a dovolj, za naš optimizem, za naša smejejša razvoja razmišljanja. Hvala vam torej, še enkrat!

UREDNIŠTVO

Dragi bralci!

verjetno sploh niste opazili — danes je pred Vami tisoča številka Našega časa. Pomemben jubilej, ki pa ga praznujemo samo delovno, brez velikih prslav, zvenceh besed, čestitk...

Upamo, da je skozi vsa ta leta — od leta 1965 štejejo številke, lahko pa bi jih od leta 1953, saj zametki današnjega časopisa segajo prav tja — v Vaše domove prinašal obilo zanimivega branja. Včasih, tega nam vedno niste povedali, smo pa slutili, z njim tako kot mi, tudi Vi niste bili najbolj zadovoljni. V marsičem bi včasih lahko bili še bolj, a vedno ne gre tako, kot bi si želeli.

Ampak, če ste v vseh teh letih, skozi vse te tedne, vsaj nekajkrat nanj čakali in ga pogrešali, če ga ni bilo, smo vam za to ne samo hvaležni, temveč smo tega zelo veseli.

Naša največja želja, ob jubileju je, da ostane Naš čas Vaš tudi v bodoče.

Zbor združenega dela

Potrdili višje stopnje

Pričakovati je bilo in tako se je tudi dogodilo, delegati zbora združenega dela velenjske občinske skupščine, so namenili na svojem zasedanju, prejšnji teden, osrednjo pozornost dvema točkama. To je bila ocena pogojev za uresničitev programa zdravstva in otroškega varstva za letošnje leto s predlogom povečanja prispevnih stopenj in pa pregled izvajanja nalog in aktivnosti sprejetih ob obravnavi vpliva proizvodnje premoga in električne energije na razvoj občine Velenje.

Ceprav so imeli veliko pomislekov, še zlasti, da avtomatizem poviševanja prispevnih stopenj v teh časih ne more biti več sprejemljiv in da se pobude po racionalizacijah v zdravstvu ne uresničujejo tako kot je bilo zahtevano, nekaj kritik pa je priletelo tudi na račun velike naložbe v zdravstvu, so delegati potrdili predlog po katerem bomo s 1. decembrom plačevali za zdravstvo iz bruto OD 11,82, za otroško varstvo pa 4,33 odstotka. K temu so pridali zahtevo, da se ta proble-

matika ponovno uvrsti na dnevni red decembrske skupščine in sicer v obliki analize uresničevanja sprejetih usmeritev na tem področju. Takrat bo tudi čas, da se jasno dogovorimo, kolikšen standard si lahko privoščimo, ob tem pa tudi dogovorimo medsebojne obveznosti. Delegati naj bi ob tem razpravljali tudi o ukinitvi participacije in dodatnem povišanju prispevne stopnje za zdravstvo, vendar te točke niti na dnevni red niso uvrstili.

Ob uresničevanju ekoloških nalog, se je razvila razprava predvsem med »onesnaževalci« in ekologi, ki so se na zasedanju dogovorili za skupni sestanek, saj izvirajo mnoga nesoglasja iz preslabega poznavanja aktivnosti. Delegati so zahtevali od izvršnega sveta izdelavo celovitega občinskega sanacijskega ekološkega programa, ki mora vključevati vse naloge in nosilce s tega področja.

Četudi so bili narejeni v zadnjem času na tem področju nekateri pomembni premiki, začrtane aktivnosti vendarle precej zaostajajo za sprejetimi roki in storiti moramo vse, da uresničimo vse za kar smo se dogovorili, saj je navsezadnje ekološka sanacija ena izmed prioritarnih in osrednjih nalog naše doline.

(dalje na 3. strani)
M. Zakošek

Občinski komite ZKS Mozirje

Volitve in priprave na nove razmere

V nazarskem delavskem domu je bila v petek popoldne volilna in programska konferenca komunistov občine Mozirje. Uvodoma je spregovoril predsednik komiteja Miirko Strašek, ki je v svojem referatu najprej spregovoril o sedanjih razmerah in o vloži in mestu zveze komunistov v njih. Dejal je med drugim, da je bilo tudi pri delu občinske organizacije vse-skozi čuuti stisko današnjega

časa in izrazil občutek, da so pogosto prav komunisti s krizo najbolj obremenjeni. Značilno je tudi, da je prav nerazumevanja drugačnega načina dela v zadnjem času povzročila pasivnost pri delu osnovnih organizacij, ne pa vseh komunistov.

Politični pluralizem se v mozirski občini ni odrazil preveč močno, zlasti ne v organiziranju novih zvez, čeprav je bila kmečka zveza v občini Mozirje ustanovljena med prvimi v Sloveniji. To seveda ne pomeni, da pogovori za ustanavljanje ni, kakor tudi ne pomeni, da lahko na pri-

hodnje volitve počakajo nepripravljeni. Tudi zaradi tega, ker obstaja bojazen, da programskega dokumentu ne bo sledila ustrezna organiziranost. V nadaljevanju je Mirko Strašek spregovoril še o trenutnem gospodarskem položaju mozirske občine, z vsemi slabostmi in lepimi dosežki, njegovo razpravo pa so tehtno dopolnili ostali razpravljalci.

Izvolili so tudi nove člane komiteja in njegovih organov. Za predsednika občinskega komiteja je bil izvoljen Marko Purnat, ki bo nalogo opravljal neprofesionalno, profesionalna sekretarka komiteja pa je Rezika Plaznik.

J.P.

Titovco Velenje

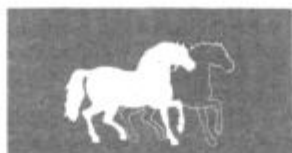
Zadnja letošnja krvodajalska akcija

Občinska organizacija Rdečega križa Velenje je letos pripravila že 26 rednih in dve izredni krvodajalski akciji za potrebe celjske in slovenjegraške bolnišnice ter Zavoda za transfuzijo krvi iz Ljubljane. Vse pa so seveda uspele.

Prihodnjo sredo, četrtek in petek bo v Titovem Velenju zadnja krvodajalska akcija letos. Tudi tokrat bodo krvodajalci naše občine, ki so se na vseh dotedanjih izkazali kot že vrsto let nazaj, darovali najpomembnejšo življenjsko tekočino za potrebe Zavoda za transfuzijo krvi Ljubljane.

Akcija ja bo v prostorih hotela Paka v Titovem Velenju, in sicer 22. novembra od 6. do 13. ure, dan kasneje od 6. do 16. ure, v petek, 24. novembra pa od 6. do 13. ure.

Z Mustangom

V NOVO
KVALITETO,
Evropo
in
svet!

Elkroj

Rojevanje Forma vive

V tehle še zadnjih lepih jesenskih dneh, so obiskovalci velenjskega jezera lahko občudovali pri delu akademskega kiparja Jerčija Bezlaja. Po naročilu velenjskega rudnika je tu dokončno oblikoval skulpturo, ki bo stala ob restavraciji Jezero.

V počastitev dneva republike pa bodo odprli v avli sozda REK Franc Leskovšek Luka, prihodnji petek, razstavo del tega kiparja.

Modna konfekcija Elkroj—Mustang

Kmalu mešano podjetje

V prostorih Modne konfekcije Elkroj v Nazarjah so v petek podpisali dolgo napovedovano pogodbo med Elkrojem in svetovno znanim Mustangom iz ZR Nemčije. Poleg predstavnikov obeh partnerjev so se podpisali udeležili tudi predstavniki mozirske družbeno-politične skupnosti ter republiške in šaleško-savinjske gospodarske zbornice.

Pogodba je sad enoletnih temeljnih pogovorov in ji

vsi pripisujejo velik pomen. Na njeni podlagi Elkroj odkupuje licenco te znane firme, dogovorjena je tudi tehnična pomoč, katere prvi učinek bo modernizacija obrata v Lučah. V bližnji prihodnosti bodo ustanovili mešano podjetje z udeležbo kapitala 49:51, še bolj pomembno pa je, da se bo bistveno dvignila kakovost Elkrojevih izdelkov, saj morajo imeti Mustangovi izdelki enako in zelo visoko

kakovost po vsem svetu. Promet po tovarniških cenah bo v drugem letu poslovanja dosegel 15 milijonov mark, v enakem obdobju bodo izdelali 500.000 izdelkov in jih polovico izvozili. Na podlagi kakovosti, produktivnosti in tržnosti proizvodnega programa bodo dosegli tudi ugodne finančne rezultate. Direktor Modne konfekcije Elkroj Ivan Kramer je vse to izrazil iz besedami, da »gremo z Mustangom v novo kvaliteto, Evropo in svet.«

Predstavniki Mustanga Dieter Hermann je izrazil prepričanje, da so podpisali pogodbo z uspešnim in zanesljivim podjetjem in da bo znamka Mustang v kratkem pojem kakovosti v Jugoslaviji. Vesel je bil tudi, da so sodelovanje sklenili brez birokratskih zapletov in poudaril Mustangovo težnjo, da pomagajo Elkroju pri približevanju Evropi.

Ostali gostje so po vrsti izrekli veselje in priznanje ob podpisu, obenem pa željo, da bi temu zgledu sledili tudi drugi širom po Sloveniji.

S slovesnim podpisom nadaljevanje uspešnega razvoja

(jp, vos)

CELJSKO OBMOČJE

S CaCl nad zmrzal

Kratka je kratka, naj pa bi bila učinkovita: z uporabo kalcijevega klorida naj bi celjsko cestno podjetje, ki skrbi za večino cest na celjskem območju, učinkoviteje vzdrževalo ceste v zimskem času. Kalcijev klorid je učinkovit do nižjih temperatur kot kuhinjska sol, ki so jo doslej (in jo marsikje še) uporabljali, neškodljiv (manj?) je za okolje, pa tudi za vozila naj ne bi bil tako agresiven.

Pri celjskem cestnem podjetju uvajajo uporabo kalcijevega klorida že nekaj zadnjih let. Sami so namreč »pogruntali« izdelavo, sami pa so se tudi usposobili za izdelavo pripomočkov, ki jih morajo imeti vozila za posipanje oziroma polivanje, kar je ustrežnejši izraz za uporabo te raztopine. Njihove proizvodne zmogljivosti so tako velike, da lahko za-

dostijo vsem slovenskim potrebam, pa tudi potrebam precejšnjega dela države. Seveda pa je od posameznih cestnih in komunalnih skupnosti odvisno, ali se bodo odločile za to novejšo snov proti zmrzali ali ne. Ob upoštevanju vseh prednosti, je kar čudno, da se za to še niso odločili vsi na našem območju. Katere so najpoglavnejše prednosti, ki so jih spoznali že širok svet in ki so privedle oblasti nekaterih pokrajin in mest (v ZR Nemčiji in Avstriji) do tega, da dovoljujejo uporabo le tega sredstva: sol deluje le do minus 7 stopinj Celzija, CaCl pa do minus 30 stopinj. Prednost je še ta, da sol pri delovanju potrebuje toploto, kalcijev klorid jo oddaja. Mnogi že tudi dolgo opozarjajo na negativne ekološke učinke uporabe soli —

učinki kalcijevega klorida so prav nasprotni — zemljo rahlja in celo deluje za rastline kot gnojivo. Ima tudi veliko večji učinek sprijemanja s cestiščem in je tako potrebno redkejšo škropljenje, s tem sredstvom pa je mogoče škropiti tudi preventivno — torej ob pričakovanju zmrzali. Proizvajalci — tudi celjsko cestno podjetje — pa voznike vendarle opozarja na to, da je je torni koeficient (zaviranje!) takoj po posipanju za 10 odstotkov nižji, se pa v kratkem času stabilizira.

Zakaj ob vseh teh pozitivnih učinkih uporaba kalcijevega klorida vendarle tako počasi prodira med nas oziroma med naša cestna in komunalna podjetja? Pravijo, da je osnovni vzrok v ceni. V primerjavi s klasično kuhinjsko soljo, ki so jo navajeni uporabljati, je kalcijev klorid ta čas vsaj dvainpolkrat dražji. Potrebno so tudi še nekatere dodatne naprave. Ob

vse tanjših denarnicah cestarjev pa so to stroški, ki jih mnogi ne zmorejo. Predvsem ne tam, kjer ne upoštevajo vseh »plusov« uporabe tega novejšega sredstva: od manjše porabe do mnogo manjše obremenitve okolice in vozil ter še mnogo drugega.

Celjsko cestno podjetje bo letos s tem novim sredstvom vzdrževalo v zimskem času v glavnem ceste na našem območju in imajo za to že pripravljena vozila. Kalcijev klorid bodo letos že tudi uporabljali pri cestnem podjetju Novo mesto in Nova Gorica, pa tudi pri mariborski Komunali.

Morda le še to: kalcijev klorid bodo še letos lahko občani kupili na bencinskih črpalkah. Zanje namreč pride v poštev pri vzdrževanju pločnikov, cest in prehodov ob hišah in podobno. Je pa tudi primerno sredstvo za preprečevanje zmrzovanja raznih jaškov, podhodov, nadhodov in podobno. (frk)

Savinjsko-šaleška naveza

Čisto — nečisto

Izredno začuden sem; le kako je mogoče, da imamo na našem območju tudi nečisto proizvodnjo, ko pa vendarle podatki kažejo, da prav na celjskem območju industrija porabi tudi za proizvodnjo največ pitne vode. To je tiste — tako imenovane — dobre vode, ki naj bi bila namenjena le za gospodinjstva. Pri nas pa odteka v razne industrijske bazene, za čiščenja in vse mogoče drugo, za kar se jaz ne vem. Podatki pravijo, jaz pa s odim med ljudi, ki na uradne podatke še kaj dajo, da na celjskem območju porabimo za industrijo šestkrat več vode iz vodovodov kot pa iz lastnih industrijskih zajetij. Če to ni dovolj trden podatek, naj postrzežem še z enim: naše območje je edino v

naši ljubi deželi na južni strani Alp, kjer industrija porabi več vode iz javnih vodovodov kot pa gospodinjstva. Zdaj pa človek obstoj in se zamisli!

Zamislite zato, ker hkrati s tem ugotavljamo, da ljudje pijejo vodo, ki bi morda bila res le še uporabna v industrijske namene. Vsaj po tem sodeč, ker ima polno raznih primesti, ki bi jo bilo verjetno mogoče ob pametnih projektih uporabljati v industrijske namene. Pa da ne bi vse gradil kar po dolgem in počez naj vendarle poudarim, da so problemi največji v Celju. Pa posledice seveda tudi. Po najnovejšem jih čutijo tako, da morajo vodo za dojenčke uvažati iz — si lahko mislite — Ljubljane. In pa da bodo morali ob že eni javni pipi

urediti še dve. Ne vem, če bodo te javne pipe kaj prispevale k večji javnosti dela pri končni in dokončni ureditvi oskrbe Celja z zdravim pitno vodo, ampak za tolaženje ljudi je tudi to nekaj.

Sicer pa se Celjanom ni treba nič kaj nasmihati, saj tudi sami ne veste, kaj pijete. Problem je namreč v tem, da neke vedo, kako vodo uživajo, drugod pa ne. Pa je lahko »drugod« voda še manj čista in morda bolj težka — toda dokler s pregledi tega ne ugotovijo in — seveda — tega tudi javnosti ne povedo, do tedaj je z vodo vse O. K. Vedno namreč ne moremo reči, da so ljudje s posameznega območja težki le zato, ker uživajo s težkimi kovinami obogateno hrano in vodo. (frk)

Od tu in tam

ZREČE: NA CELJSKEM JE LEPO

Morda je tiste, ki tarnajo, da na Celjskem še vedno premalo skrbimo za urejenost mest in krajev, presenetil podatek, da so v štirih kategorijah o najbolje urejenih krajeh v Sloveniji, na prvem mestu trije kraji z našega območja. Tako so proglasili v petek v Zrečah na srečanju, ki ga je pripravila turistična zveza Slovenije.

V skupini »najlejših« turističnih krajev je največ točk v ocenjevanju dobila Rogaška Slatina, v drugi skupini turističnih krajev so Zreče z Roglo delile najvišjo

stopnico z Dolenjskimi Toplicami, med manjšimi turističnimi kraji pa si je prvo mesto priborila Rečica ob Savinji. To je gotovo ustrezna potrditev naporov krajanov tega kraja, da Rečica zaživi tako, da bo prijetna za domačine in obiskovalce. Med izletniškimi oziroma tranzitnimi kraji pa je največ točk dobila Mojstrana.

V četrtek, ko so se v Žalcu pričeli Gorjupovi dnevi — srečanje novinarjev Slovenije — je bila ena spremljajočih prireditev tudi proglasitev najlepše urejenih krajev in gostišč na celjskem območju. Ob prisotnosti Jožeta Smoleta, so proglasili Žalec za najlepše urejen kraj, gostišče Štormar pa za najbolj urejeno in najprijaznejše gostišče.

Celje: Na led in v vodo

Medtem ko Celje z zimskim kopalščem ni izjema na celjskem območju, pa je v tem času tudi za goste iz ostalega območja bolj zanimivo zaradi drsališča. Vsekakor pa kombinacija obojega: mrzlega in toplega, nudi dobro bogatitev.

Žal se pri obojem v Celju srečujejo z resnimi težavami. Ogrevanje vode v Golovcu je izredno drago, pa tako delujejo pri tem z izgubo (ekonomska cena vstopnice bi bila previsoka), na drsališču pa je bilo letos sploh vprašanje, če bo drsanje — strojnica je namreč tako dotrajana, da lahko zdaj zdaj odpove.

Šmarje pri Jelšah: Vsaj začasno

Urejanje oziroma odločanje o tem, ali bo na celjskem območju osrednje regijsko odlagališče odpadkov ali ne, se vleče že dolgo, seveda pa se v tem času morajo posamične občine reševati kakor vedo in znajo. Pri iskanju rešitve tudi Šmarje ni izjema — še posebej v želji, da v tej turistično razviti občini odpravijo številna črna odlagališča.

Za novo deponijo ni prostora, pa so se zato odločili, da ustrezno uredijo in razširijo odlagališče v Tuncovcu. To je zdaj neurejeno in bolj podobno smetišču. (fk)

Stanovanjska skupnost občine Velenje

Za sejo zbora uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje, ta bo v sredo, 22. novembra ob 12. uri v sejni sobi občinskega sindikalnega sveta, je značilno dvoje: debel sveženj gradiva in obsežen dnevni red. Med drugim naj bi delegati tega zbora obravnavali predloge povečanja cen stanarin in najemnin za mesec december 89, delitev slednjih za letos ter predlog rebalansa plana solidarnostnega sklada za to leto. Omenimo pa naj še obravnavo predloga prioritete liste za dodelitev stanovanj upokojevcem po razpisu ter dogovori o pripravi in sprejetju srednjeročnega plana te skupnosti za obdobje 1991—95.

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstodnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtrkih. Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, Cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 20.000 din. Mesečna naročnina 77.500 dinarjev, trimesečna naročnina za individualne naročnike 217.500 dinarjev, trimesečna naročnina za tujino 375.000 dinarjev.

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer, tozdr Mariborski tisk Maribor.

Naročenih republikov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Društvo kadrovskih delavcev

Pozornost tudi socialni problematiki

Velenjsko društvo kadrovskih delavcev je v zadnjem obdobju prispevalo precejšen delež pri usmerjanju kadrovske politike v občini in vplivalo tudi na zaustavitev negativnih trendov pri zaposlovanju. Zelo aktivni pa so bili pri vzpostavljanju kadrovske-informacijskih sistemov vodenih s pomočjo računalnikov.

V začetku prejšnjega tedna je imelo društvo, ki danes šteje že stošestindeset članov, v Škofji Loki občini zbor. Škofja Loka ni bila naključno izbrana, v njej so si kadrovske delavce ogledali in spoznali dejavnost šole za kadrovske delavce, ki deluje v tem mestu. Na občnem zboru so izvolili novega predsednika društva. Namesto Vlada Verdника z Vzgojno-izobraževalnega zavoda Velenje, ki je društvo uspešno vodil zadnja štiri leta, dva mandata, so za predsednika izvolili Jožeta Meha iz Gorenja.

V zadnjih dveh letih so se v občini Velenje že skoraj vse kadrovske službe opremile z računalniki. To bo v prihodnje imelo gotovo vpliv na še uspešnejšo vlogo teh služb tako pri razvoju,

načrtovanju kot pri informatizaciji in izgrajevanju položaja kadrovskih delavcev v podjetjih.

Društvo bo tudi v bodoče, tako kot je doslej, pripravljalo različne oblike izobraževanj namenjenih kadrovskim delavcem. S spremembami republiškega zakona o delovnih razmerjih se bodo seznanili že na posvetu, ki ga načrtujejo v kratkem in kjer bodo dobili vse potrebne informacije in enotna navodila za delo.

Kadrovske delavce so prepričani, da bo potrebno v bodoče nameniti več pozornosti področju socialne problematike, zato bo izvršni odbor pripravil predloge za enoten pristop k problemu in oblikoval smernice za delo na tem področju.

Pri njihovem nadaljnjem delu bo imelo pomembno mesto reševanje težav presežkov kadrov. Člani društva so prepričani, da je treba k temu problemu pristopiti strokovno in enotno na nivoju občine, saj bo prav povezovanje kadrovskih služb pri tem most za razreševanje tega problema. (mkp)

Emona express

Kandidati

Piše: VINKO VASLE

Najprej je nekje na jugu postal kandidat za državni praznik 1. december, kot spomin na dan ko je bila leta 1918 ustanovljena kraljevina SHS. Ta dan bi po prepričanju marsikoga morali »praznovati« kot opomin na to, kam nas lahko pripeljeta unitarizem in kralji, ki se vsilijo narodom, ne pa da bi iz njega delali nove bakanalije. Predlog je — razen v Srbiji in Črni Gori — gladko propadel, kar so nekateri razglasili za ponoven napad na Jugoslavijo, ki je — trdijo — vendarle nastala pred dobrimi sedemdesetimi leti. Nam so pa v šolah vbijali v glave, da se je vsa naša zgodovina začela leta 1941, marsikje pa končala 1945. leta, kot kažejo aktualni politično-gospodarski dogodki. Potem so se za kandidate za pripravo mitinga sredi Ljubljane prijaviteli tovariši iz srbskega odbora za vrnitev Srbov in Črnogorcev na Kosovo, ki bi se zelo radi »skupaj s slovenskim narodom spomnili na usodne zgodovinske trenutke iz preteklosti obeh narodov in tako spremenili izjemno grdo sedanost«.

Naša široka fronta jim je sicer rekla ne, kar pa je po moje napaka! Lahko bi jim miting dovolil ob nekaterih zahtevah z naše strani: da kot grdo sedanost na primer priznajo politični proces proti Vllasiju, policijsko nasilje nad kosovskimi Albanci, grožnje z orožjem in vojsko vsem tistim, ki ne mislijo tako kot oni itn. Pa tudi okrog datuma njihovega mitinga (1. decembra, jasnno) bi se morali malo pogovoriti in o trditvah, da smo jim po vojni pokradli tovarne in stroje s katerimi zdaj drvimo v naročje Evrope in 21. stoletja. Oni nas pa — kljub temu, da jim damo eno petino svojega družbenega proizvoda — nikakor ne uspejo niti dohiteti. Zato je treba privilegiranim in domišljavim Slovincem onemogočiti izgradnjo osimskih cest, so rekli v srbskem izvršnem svetu, ker kdo ve, kaj vse bomo mi z njihovim denarjem še gradili. Kar je seveda čista laž, ker naj bi nam na osnovi zakona federacija samo posodila 16 % celotne investicijske vrednosti teh cest, mi pa bi Italijanom ta kredit morali vračati v dolarjih. In se še zelo dolgo ne bomo vozili po avtocestah v lepo kapitalistično prihodnost, zlasti ne preko Trojan, zaradi česar so Štajerci popolnoma (upravičeno) zno-reli in nekateri bolj zagreti grozijo, da se bo Vzhodna Slovenija takoj ocepila od Zahodne, »če ne bo avtoceste, pa amen!«

Ko smo že pri kandidatih bi bilo bogokletno spregledati, da so se v slovenski socialdemokratski stranki dokončno razšli s svojim prvim možem Francetom Tomšičem. Iz dobro obveščenih krogov smo uspeli izvedeti, da bo malo preveč absolutističnega Tomšiča zamenjal umirjeni Jože Pučnik, človek, ki je okusil sedem let naših socialističnih zaporov kot politični arestant samo

zato, ker je v šestdesetih letih pisal in govoril o naših agrarnih dilemah. Njegov naglavni greh je bil, ker je menil, da naša boljševidna oblast načrtno uničuje kmete, kar je groba laž, ker imamo pri nas po zadnjih napovedih še 9 odstotkov kmetov, kar je popolnoma dovolj, hrano pa lahko tako in tako uvažamo. S to kadrovske spremembe bi se socialdemokrati želeli otrestiti grdega imidža, ki jim ga je na glavo nakopal znameniti France. Njemu so sicer za tolažbo ponudili mesto generalnega sekretarja, pa je zadnjič odločno rekel »ali predsednik ali pa nič!« in baje v ozadju kuje novo socialdemokratsko frakcijo, članov pa zaenkrat še nima.

Popularni Marek Lenardič (o katerem sem že pisal), ki je baje v Nemški demokratični republiki opravil kar dva doktorata (in se zaradi tega pod vse dopise svoje meščanske zelene stranke podpisuje z DDR), pa je prejšnji teden na Tomšičevi pred poslopjem Kučanove stranke pripravil zares množične demonstracije, ki se jih je udeležilo 11 novinarjev po službeni dolžnosti, sam gospod Lenardič in pet članov njegove stranke. Za javnost je g. Marek izjavil, da je to po 45 letih prvi javni napad na Zvezo komunistov in da si je to upal samo on in njegovi, vsi ostali alternativci in opozicionarji pa so samo podaljšana partijska struktura. Potem pa je od Tine Tomlje in Cirila Baškoviča zahteval denar za predvolilno bitko, v kateri bo njegova stranka nastopila samostojno. Če bo imela veliko denarja, bo tudi zmagala.

Medtem pa ljubljanski kuloarji in privatni lobiji sklepajo stave o tem, kdo bo novi slovenski partijski predsednik. Milan Kučan je namreč spet odločno rekel, da ne bo več kandidiral, v igri za njegov stol pa sta trenutno Ciril Ribičič in Franci Pivec (Maribor). Kdo bo zmagal, je težko prognozirati, a kar zadeva Ribičiča, je že treba reči, da absolutno bolje igra tenis kot pa Pivec. Nekateri menijo, da to že ne more biti partijsko-kadrovskega kriterij. Jaz pa partijo opozarjam, da je rekla v svojem prenovljenem programu, da lahko tu pa tam na volitvah zmagajo tudi ženske in predlagam za partijsko predsednico Viko Potočnik. Puna je dokazala, da je vzdržljiva in da ji je več do političnega poštenja kot pa do diplomacije. In strahotno dobre špagete kuha.

Iskrici

Z vsake zgodovinske seje odide kdo v zgodovino. Niko

Le kako bi bilo mogoče bedakom prepovedati citirati genije?

Evgen Jurič

Družbenopolitični zbor

Več besed vsebini

Četrtna razprava v družbenopolitičnem zboru je bila še posebno živahna v dveh delih — najprej pri ocenjevanju pogojev za realizacijo programov zdravstva in otroškega varstva v občini Velenje v letošnjem letu, ki so jo naknadno dopolnili še s predlogom za povečanje prispevnih stopenj za obe področji, zatem pa še ob pregledu izvajanja nalog iz aktivnosti sprejetih ob obravnavi vpliva proizvodnje premoga in električne energije na razvoj občine Velenje.

Glede prvega, je družbenopolitični zbor menil, da je dosedanje dogovarjanje na tem področju temeljilo preveč na indeksih in premalo na vsebini, kljub temu pa so se odločili, da podpro povečanje prispevnih stopenj — ampak le do 31. decembra letošnjega leta. Do takrat pa je treba dogovoriti standard, ki ga želimo za ti dve področji v občini imeti.

Glede drugega pa je družbenopolitični zbor ocenil, da so iz sprejete programa uresničene naslednje naloge — proizvodnja premoga v Šaleški dolini ne na-

rača več; bilance premoga na ravni republike so usklajene tako, da se lignit vsaj načelno dolgoročno ne bo uporabljal več v široki potrošnji; z odpiranjem jame Šoštanj bodo pričeli šele, ko bodo v republiških planskih aktih odobrena in rokovno opredeljena sredstva za izgradnjo čistilnih naprav na vseh blokih TEŠ; rudnik pa lahko pri odpiranju jame Šoštanj pristopi h gradnji tistih objektov, ki so nujni za nadaljevanje proizvodnje v južnem krilu jame Preloge. Za vse druge naloge pa družbenopolitični zbor ni mogel ugotoviti, da so uresničene.

Družbenopolitični zbor je izvršnemu svetu predlagal, da še pred koncem letošnjega leta predloži skupščini še sanacijski program celotne velenjske občine, tako da ga bo skupščina lahko obravnavala že v januarju prihodnjega leta. Vsi nosilci posameznih nalog pa so dolžni obveščati skupščino o zamudah, ki pri uresničevanju sprejetih sklepov nastajajo. (mkp)

Zbor krajevnih skupnosti

Še največ razprave o novem delovnem času

Predstavitev težav na področju otroškega varstva in zdravstva s predlogom o višjih prispevnih stopnjah za te namene je bila na petkovem zasedanju delegatov zboru krajevnih skupnosti precej bolj uspešna kot na skupščinah omenjenih sisov. Delegati so namreč prišli do spoznanja, da drugi rešitev za uresničevanje že sprejetih programov na omenjenih področjih od nakazanih pravzaprav ni. Gotovo niso hoteli prevzeti na svoja ramena odgovornosti, če bi rekli ne in s tem omogočili še hitreje padanje ravni v otroškem varstvu in zdravstvu v naši občini. Povsem soglašali pa so tudi s predlogom za ukinitve participacije.

Pričakovali smo, da bo pregled izvajanja nalog in aktivnosti sprejetih ob obravnavi vpliva proizvodnje premoga ter električne energije na razvoj občine Velenje vnesel malo več živahnosti kot pa sta jo predhodno obravnavani točki dnevnega reda — predlog odloka o ureditvenem načrtu začasne deponije komunalnih odpadkov in razdelitev sredstev bivše delovne organizacije HPH Titovo Velenje. Pa smo se zmotili. Delegati tega zboru so bili povsem zadovoljni z obrazložitvijo, saj na program s komentarjem niso imeli niti ene pripombe. Morda tudi zaradi tega, ker se je tokrat ni udeležil delegat krajevnih skupnosti Zavodnje, ali pa ker med prisotnimi ni bil nihče član Šaleškega ekološkega društva.

Medi točkami dnevnega reda,

ki so pri delegatih zboru krajevnih skupnosti na petkovem zasedanju vzbudila malo več pozornosti, je bila informacija o pobudi za uvajanje evropskega delovnega časa. Pri uvajanju te novosti bi moral biti v ospredju delavec, so menili. Med slabostmi pa je bila tudi ugotovitev, da nimamo enakih pogojev kot tisti, ki že prihajajo na delo ob 8. uri in končajo svoj delovni dan ob 17. Vsekakor pa bi morali od tega imeti več tisti, ki bi se za prehod na evropski delovni čas odločili. Razpravo o tej informaciji so sklenili s predvidevanji, da bo razprava gotovo bolj ostrejša, ko bodo zadeve s prehodom na drugačen delovni čas nekoliko bolj jasne.

Poleg omenjenih točk dnevnega reda so delegati petkovega zasedanja zboru krajevnih skupnosti sprejeli še predlog sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Velenje za obdobje 1986—2000, poročilo o delu medzborovske komisije za usklajevanje predloga krajevnih skupnosti Zavodnje, kjer so vztrajali pri sprejetem svojem stališču, opravili formalni zadevi kot sta predlog sklepa o soglasju k statutu osnovne šole Šalek, predlog sklepa pri izbrisu iz družbene lastnine v splošni rabi v k. o. Gorenje in Velenje—Trebuša, ter ob koncu poslušali še informacijo o postopku prenehanja skupnosti slovenskih občin.

T.P.

Nekateri vedo vse in še več

Delegati Gorenja smo bili, to lahko sedaj »ob koncu« priznamo, najbolj redni in verjetno tudi tvorni udeleženci na vseh sejah skupščin v naši občini in tudi v republiških delegatskih klopeh. Verjetno so bili primeri, da naša stališča niso zadela povsem v živo, se pa sigurno imela namen pošteno, smiselno in racionalno razrešiti vsak nastali problem, ki je bil postavljen pred delegate.

Ze zaradi navedenega smo prepričani, da si nihče od nas, pa tudi če je samo enkrat sedel v delegatsko klop, ni zaslužil takšnega etiketiranja kot smo ga bili deležni v občinskem glasilu. Avtorji člankov so se največkrat vprašali: Kdo neki stoji za stališči, ki jih prihajajo iz Gorenja? Kaj so hoteli povedati s tem? Mogoče to, da delegati nismo ljudje, da prihajamo iz drugega sveta, iz nekakega Gorenja, ki je drugačno kot ga opisujejo v člankih, ki jih preprišejo iz že prijavljenih poročil.

Vratata za novinarje in druge »pisce« so v Gorenju odprta tudi takrat, t. ko bi se omenjeni morali pred vsvojnimi natolecovanji pogovoriti tudi s kom od delegatov, ali pa s s tolikokrat omenjeno ba-

zo, ki so jo nekateri razširili tako kot je to njim ustrezalo.

Nekomu je ustrezalo tudi to, da je zapisal:

Proti povišanju je glasovala delegacija »Gorenja«, čeprav je »PROTI« glasoval tudi kdo, ki ni bil iz naše delegacije. Saj res, v imenu koga naj se izreče delegat, ki dobi dodatne temeljite podatke na delegatsko klop in tudi na delegatsko vest? Kdo naj bo tisti trenutek njegova baza in na čigavo mnenje naj prisega?

Čeprav je nekdo zapisal, da je sedaj že tako konec s SIS-i, ne moramo dovoliti, da piše o našem delu to, kar so lahko prebrali vsi iz naše baze.

Avtor bi moral biti vsaj toliko pošten, da bi objavil zapisana stališča in tudi ustne zagovore naših delegatov. Tako bi tudi javnost oziroma baza vedela, kaj pravzaprav prinašamo delegati Gorenja na skupščine. Ne dovolimo, da nas nekdo z pavšalnim obveščanjem postavlja v dvom-

Sindikat o statutu in neodvisnem sindikatu

Nič dolžnosti, le pravice

Zadnja seja Občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Velenje v razširjeni sestavi, ki je bila pred tednom dni, je prinesla razpravo o dveh pomembnih zadevah za sindikat v bodoče — o novem statutu in programu Neodvisni sindikat Slovenije.

Če razpravo o enem in drugem strnemo v nekaj kratkih stavkih — potem je glede prvega treba omeniti temeljne oblike sindikalnega delovanja in organiziranja, te so po novem štiri: sindikat podjetja, sindikat dejavnosti, občinska organizacija sindikatov in Zveza sindikatov Slovenije. Organiziranost sindikata v podjetjih bo poljubna, ni več določeno kaj naj bi to bilo — sindikalne skupine ali osnovne organizacije, podružnice... Izvršni odbor sindikata podjetja in predsednika volijo po novem vsi člani. Medobčinski sveti Zveze sindikatov naj ne bi obstajali več v takšni obliki kot danes, ampak so možni samo še kot metoda in oblika dela. Mandatna doba organov sindikata naj bi bila na vseh nivojih 4 leta, nosilci funkcij pa naj ne bi bili omejeni. Gre za posebno novost, ki jo nekateri tudi precej različno interpretirajo, med drugim sprašujejo, kako dolgo sploh lahko nek sindikalni aktivist ustvarjalno dela na enem področju.

Neodvisne sindikate je nekdo na seji preimenoval v Sindikat delavcev Slovenije, veliko razprave vzbujajo povsod predvsem z nazivom — neodvisni. Sicer pa je program zelo široko zastavljen in ga imamo lahko za vizijo.

Iz te razprave menjamo predvsem tri stvari: članarino, profesionalizem in kodeks odnosa. Glede članarine je prevladalo mnenje, da je bolje, če se z višino (0,60) ne ubadamo preveč. Bolje je, da preglejamo programe in se naj te osnovi odločimo, smo pripravljeno odšteti več ali manj. Glede profesionalnega dela v sindikatih je težko govoriti o tem, kdo danes opravlja naloge povsem profesionalno, kdo pa le na pol. Tudi v podjetjih odkrito priznavajo, da sindikalni aktivisti zlasti v večjih organizacijah porabijo precej časa za svoje sindikalno delovanje. Bolj gre pri tem za vprašanje, kdo naj plača tega aktivista — ali naj bo plačnik poklicnega sindikalnega funkcionarja podjetja ali poseben sklad, da bi lahko bil sindikat čim bolj neodvisen.

Če želimo program doreči in ga resnično uresničevati tako kot smo si ga zastavili, se pravi, da bo politični sistem v službi človeka, ne države in ne po meri funkcionarjev, potem mu moramo nujno zgraditi tudi primeren kodeks odnosov, z vidika sindikata v navezi: sindikat — organ upravljanja — poslovodni delavci — država. In še nekaj kar je zanimivo — velenjski sindikalni aktivisti pri tem pogrešajo dolžnosti, teh ni opredeljenih, opredeljene, če dobro pogledamo pravijo, so samo pravice. (mkp)

Komunalna skupnost občine Velenje

Znova več za dobrine in storitve

Biti delegat na seji skupščine komunalne skupnosti, na kateri je osrednja točka dnevnega reda sprejemanje višjih cen komunalnih storitev in dobrin, ni hvaležna naloga. Vsemu navkljub bi jo morali opraviti delegati omenjene skupščine že konec prejšnjega meseca. Ker pa je bila 18. izredna seja obeh zborov skupščine komunalne skupnosti občine Velenje zadnjega dne v oktobru zaradi preskromne udeležbe nesklepčna, so o višjih cenah oskrbe z vodo, odvajanja odpadka, odvoza odpadkov ter toplotne oskrbe ti razpravljali sredi prejšnjega tedna.

Njihova odločitev pa je bila tokrat takšna, kot so bili predlogi odbora za planiranje in ekonomsko politiko pri občinski komunalni skupnosti. Od 1. novembra dalje bomo porabniki tako odšteli za oskrbo z vodo 42 odstotkov več, najbolj pa so poskočile cene odvoza odpadkov, in sicer v poprečju za 51 odstotkov. Podražitev seve-

da ni prizanesla tudi toplotni oskrbi. Cene slednje so višje v poprečju za 39 odstotkov. Enaki odstotki podražitev bodo veljali tudi od 1. decembra dalje.

Povprečne podražitve so seveda akontativne, tako kot pretekle tri mesece, izračunane pa so na osnovi izkazane razlike v ceni za obdobje avgust—oktober 89 (12 odstotno zaostajanje) ter mesečno podanih osnovnih izhodiščih, povečane za 32 odstotkov, za kolikor naj bi po oceni Inštituta za diagnozo in prognozo pri Vekš Maribor narastle drobno-prodajne cene v zadnjih dveh mesecih tega leta. S predlagano podražitvijo so stroški komunalnih storitev in dobrin v tem letu, v primerjavi z letom 1988, narastli z indeksom 1055, po napovedih republiškega Zavoda za cene pa naj bi slednje v tem letu porastle z indeksom 1096.

Hkrati s potrditvijo predlaganih višjih cen komunalnih stori-

tev in dobrin pa so delegati na sredini skupščini komunalne skupnosti občine Velenje potrdili tudi predlog o 100 odstotni revalorizaciji prispevkov za priključitev, ki je osnovni vir financiranja programa razširjene reprodukcije te skupnosti.

Razprav o višjih cenah komunalnih storitev in dobrin tokrat ni bila tako burna kot je bila marsikatera na prejšnjih sejah skupščine. Namesto oporekanja predlaganim podražitvam je tokrat mnogo bolj prihajal v ospredje občutek, da delegati preprosto niso verjeli Vekosovim izračunom. Ob tem dejstvu pa dogovarjanje ni mogoče, oziroma otežkočeno. Nenazadnje pa nazorom dokazuje, da se bliža resnični konec sisovskemu dogovarjanju in odločanju.

Ob koncu naj zapišemo še to, da izhodišča, na osnovi katerih slonijo sprejete višje cene komunalnih dobrin in storitev za mesec november ter december danes že ne držijo več. V njih namreč ni upoštevan dvakratno povišanje cen naftnih derivatov in enkratno povišanje cen električne energije. To pomeni, da uporabniki ob koncu leta znova lahko pričakujemo poračun.

Omenjene podražitve seveda za uporabnike niso niti najmanj razveseljive. Z optimizmom o boljših časih pa ne navdajajo tudi zaposlenih delovnih organizacij Vekos, saj po njihovih trditvah ne zagotavljajo normalnega poslovanja kolektiva, ki je letošnje devetmesečje sklenil z okrog 198 starimi milijardami izgube. Kot so na sredini seji skupščine občinske komunalne skupnosti povedali predstavniki Vekosa, je dejanska še precej višja. tp

Srečanje mladih Titovih mest

Po nekaj mesecih smo se mladi iz Titovih mest ponovno srečali. Tokrat je bil domačin srečanja Titov Veles. Domačini so se zelo trudili da bi nam omogočili prijetno bivanje v njihovem kraju, vendar razlike med našim in njihovim mestom so ogromne, tako da smo se le s težavo nekako vzdrževali v njihovo okolje. Časa za druženje je bilo bore malo. V ospredju so bila politična stališča posameznih republik, predvsem pa mladinski problemi. Organizirana je bila javna tribuna, na kateri naj bi spregovorili kako v posameznih republikah vidimo

razvoj mladinske organizacije. Seveda je vse najbolj zanimalo dogajanje v Sloveniji in naše izkušnje, ki smo jih pridobili s kongresom. Razmišljanja so bila zelo različna. Nekateri so zagovarjali stališče, da je to, kar se je zgodilo z našo mladinsko organizacijo pravilna odločitev, drugi spet, da nam je sedanje organiziranje vsililo vodstvo republiške konference. Pojasnili smo, da naš nastop na kongresu ni bil

mišljen kot zaviranje razvoja mladinske organizacije, kajti dobro se zavedamo, da so spremembe nujne. Velika razlika je delovati v monističnem ali pluralističnem sistemu. Neumesno se je zavzemati za mladinsko organizacijo starega tipa v dobi pluralizma. Seveda pa je v republikah različno mnenje glede pluralizma. Nekateri se zavzemajo za stranke, drugi so zopet proti strankam, obenem pa vsi previdno čakajo, kaj se bo zgodilo v Sloveniji. O pogledih na mladinsko organizacijo in zvezni ravni, pa se bo verjetno najteže dogovoriti. Nekakšen zaključek pa je bil, da nas razlike ne smejo razdvajati temveč združevati.

Zavzeli smo se za nadaljne sodelovanje, vendar žal ostajamo še naprej le kot organizatorji skupne mladinske delovne brigade.

Tudi na tem področju bo potrebno veliko spremeniti in brigado pripraviti na nove oblike delovnih akcij.

Bojan Koutič

Utrinki z mladinskega kongresa in po njem

Večini je poznano s kakšnimi stališči oziroma predlogi smo se na kongresu pojavili mladi iz občine Velenje. Naš namen je bil nadaljni obstoj mladinske organizacije, vsaj dokler se stvari okrog političnega pluralizma ne dorečejo. Vsi naši predlogi so bili zavrnjeni kljub temu, da so se v delovni skupini, ki je obravnavala statut, pojavila podobna razmišljanja tudi iz drugih sredin. Ali je bila odločitev pravilna bo pokazal čas. Ne strinjam se pa s trditvijo, da nam je statut vsililo republiško vodstvo, kajti v končni fazi ga je potrdil tudi kongres. Pokazalo se je, da tudi profesionalnim funkcionarjem v občinah odgovarja možnost neomejene ponovitve mandatov. Če so že vse ostale zahteve bile označene kot konzervativne, pa mislim, da naš predlog omejitve mandatov ne moremo označiti kot zastarelega. Dobro se zavedamo, da »uspešen« funkcionar drži vse niti v svojih rokah in ga bo zelo težko na volitvah zamenjati, čeprav bo morda protikandidat boljši, vendar celotni volilni bazi manj znan (o javni predstavitvi zaradi pomanjkanja denarja lahko le sanjamo). Zelo malo je tistih članov, ki se bodo izpostavili in morda zahtevali celo odpoklic profesionalca. Statut je bil sprejet v prvotni obliki z nekaterimi lepotnimi napakami. To pa pomeni, da kdor ne bo delal v skladu s statutom, ne bo imel mesta v novi politični stranki. ZSMS postaja odprta za vse. V njej bodo lahko delovali tudi člani ZK. Kako dolgo? Na seji občinske konference ZKS se je oblikoval predlog, da člani ZK ne bodo smeli delovati v drugih strankah. Časi se pač spreminjajo. Ni dolgo tega, ko smo godrnjali, če v novo ustanovljenih strankah niso želeli komunistov. Dejstvo je, da se bodo mnogi od nas morali opredeliti kje bomo delovali, tudi če bodo programi podobni. Razumljivo, začenja se boj za oblast, ki pa je trd in neizprosna. Odločitev mnogim ne bo lahka. Mnogi, ki so bili do sedaj somišljeniki, se bodo razšli. Diferenciacija bo nujna.

ZSMS tudi v naši občini mora začeti priprave na spomladansko volitve, kljub težavam z denarjem. Če na volitvah ne uspemo, bo denarja še manj. Igra je končana, pričanja se boj za oblast!

Bojan Koutič

Po zračnem jašku Šoštanj 224 metrov bližje središču zemlje

Pravijo, da redko vidiš, kako se dolbe jašek

Mi dovolite, da začetek tega pisanja izkoristim za nekaj povsem osebnega? Če mi, potem sem dolžna opravičiti vsem, ki so me leta doslej brezupno vabili, da pokukam kako je v jami. Vedno sem znala poiskati tisoč in en način, tisoč in eno opravičilo, kako da... Priznam, v velenjskem premožniku se nisem bila in še vedno dvomim, da bom kdaj. Vsekakor pa moram priznati tudi, da se po novem zračnem jašku Šoštanj ne bi spustila tako hitro, če ne bi bila »zrtev« presenečenja. Enostavno nisem imela izbire, preveč na hitro je šlo vse skupaj. Kvečjemu sem lahko rekla — seveda.

Da me ni bilo strah, bi lagala. Da nisem bila zadovoljna, ko sem prišla ven, pa še bolj. Tisto brisanje škornjev 224 metrov globoko, pa še vedno ne do draja iz globljene jaška me je nekaj stalo. Pa se je splašalo, saj pravijo, da lahko človek izredno redko vidi, kako se dela jašek... Razen seveda, če tega ne počneš sam.

Slobodan Pavlica, vodja gradbišča jaška Šoštanj II, je rekel, ko me je zagledal — jao, jao, polna luna, pa trinajsti (v ponedeljek jutraj je bilo), pa še ženska. Kaj dobrega že ne more biti. Vendar je to povedal tako, da sem ga lahko slišala in je to govorilo seveda zanalašč. Ven smo vseeno prišli. Vsi trije — on, Ivan Zapusček, predstavnik investitorja in jaz. Naložili so nas kar v vedro, pa hajd do dna, ki se je v ponedeljek končal na 224. metrih, danes pa je gotovo že globlje, saj sta Pavlica in Zapusček povedala, da vsak dan napredujejo za meter.

Dela pri gradnji zračnega jaška opravlja skupina tozda RGD kombinata Edvard Kardelj. Delajo 24 ur na dan, ker so ekipe organizirane tako, da poteka delo v štirih izmenah, vsaka izmena dela 6 ur, menjujejo pa se na delovišču. Danes so ti fantje že ta-

ko zrtnirani, da v petih minutah napolnijo v vedro ali »kible« kot jo imenujejo en kubični meter izkopanine. Delajo pa seveda vse ročno.

ZAKAJ GRADNJA JASKA ŠOŠTANJ II?

»S tem jaškom nadomeščamo objekte na starih Prelogah, tam, kjer sedaj vstopa in izstopa zračni tok in je ta jašek nujno potreben za proizvodnjo na sedanji lokaciji. Uradni naslov te naložbe je sicer investicijski program odpiranja jame Šoštanj, Ceprav je ta naložba v glavnem namenjena jami Preloge. Če pa bomo odpirali jamo Šoštanj, pa je seveda jasno, da bodo ti objekti služili tudi temu namenu,« nam je po povratku z gradbišča razložil Franc Puc, vodja razvojno tehničnega sektorja Rudnika lignita Velenje.

Denar za to naložbo priteka iz energetskih sredstev, pa ne brez težav. Vsi potrjeni programi v elektrogospodarstvu so namreč tako dosežni, da so sredstva, ki se zbirajo za te programe, pokrita praktično le z eno tretjino. »Zato se vsako leto borimo, da ti iste programe, ki so življenjskega pomena, spravimo naprej. Tako smo letos dobili sredstva za gradnjo jaška in za gradnjo južnih prog. Nismo pa uspeli dobiti sredstev za odvodnjavanje. Temu smo se morali odpovedati, ker ni denarja,« pravi Franc Puc.

Ljudje s katerimi smo se o tej naložbi pogovarjali pravijo, da bi v primeru, če do leta 1992 teh objektov ne bi zgradili, morali začeti zmanjševati proizvodnjo premoga. V začetku za nekaj sto tisoč ton, kasneje pa tudi po milijon ton letno. V tem primeru, s tako zmanjšano proizvodnjo, pa bi postali nekonkurenčni.

»Investicijski program jame Šoštanj, druga faza, pa je odvisna od tega, ali bomo do leta 1993 zgradili čistilne naprave na TES. Programi in načrti so za to izdelani, zatika pa se pri denarju. Če čistilne naprave na bodo zgrajene,

bo proizvodnja po letu 2000 tudi s temi investicijskimi programi, ki jih imamo sedaj, nujno upadla,« pravi Franc Puc in nadaljuje: »To pa pomeni, da je nujno, da so čistilne naprave zgrajene, ker tudi mi za odpiranje jame Šoštanj potrebujemo določen čas. Če hočemo tudi po letu 2000 zagotoviti kontinuiteto proizvodnje, potem moramo začeti delati vsaj sedem, osem let prej.«

ZA METER NAPREDKA IZKOPLEJO 30 KUBIČNIH METROV

S pripravljanimi deli na jašku Šoštanj II so pričeli konec septembra lanskega leta in to z gradnjo objektov potrebnih na gradbišču — strojnica, kopalnice, izvojni stolp, vitli za napeljalne in delovne odre, pokriti deponijski prostori, zračilna postaja... S temi deli so zaključili v drugi polovici decembra lani, ko so pričeli z globljenjem jaška. Nekaj težav jim je pri tem vmes povzročila voda.

»Danes smo nekje na globini 224,7 metrov, globina betona pa že sega do 199. metrov. Poprečen dnevni napredek je en meter — to je kompletan izkop, primarna podgradnja, sekundarni brizgani beton in končno liti beton debeline štiridesetih centimetrov,« nam je ob ogledu jaška pripovedoval Ivan Zapusček.

Zanimivi so še nekateri podatki, ki nam jih je povedal — za 1 meter napredka jaška je treba izkopati približno 30 kubičnih metrov. Da nastane svetli profil jaška (5 metrov), je treba vgraditi 3,5 kubikov betona, 48 kvadratnih metrov armaturne mreže, 7 kubikov litega betona in v primarni fazi potrebujejo za tekoči meter še komplet jeklenege podporja.

Dela pri gradnji jaška bodo sklenili, ko ga izdolbejo še za približno 100 metrov. Računajo, da bo to nekje aprila prihodnjega leta.

M. Krstič-Planinc

Ena od ekip, ki dela na globljenju jaška Šoštanj, zbrana okoli vedra ali »kible«, ki služi za prevoz materiala in ljudi. V takšni smo se tudi mi spustili v ponedeljek 224 metrov globoko.

Jašek na površju.

Razširitev VATC Titovo Velenje

Decembra novi naročniki

V Podjetju za ptt promet Celje pričakujemo, da bo kmalu končana razširitev telefonske centrale v Titovem Velenju. S to razširitvijo bo pridobljeno tri tisoč novih telefonskih priključkov za prebivalce in združeno delo v Titovem Velenju in obmestnih krajih. Podana pa bo tudi možnost za vključitev novih oz. za razširitev in za zamenjavo obstoječih, po kapacitetah premajhnih, telefonskih central na tem območju. Z razširitvijo telefonske centrale bodo pridobili tudi dosedanji telefonski naročniki saj se bo izboljšala kakovost tovrstnih storitev.

Po zagotovitvah proizvajalca opreme in izvajalca montažnih del, ISKRE-TEL, bo centrala pripravljena za kontrolo kvalitete do 27. novembra.

V PTT Celje se pospešeno pripravljamo, da bi takoj, ko bodo dane možnosti, to je po uspešni kontroli kvalitete razširjenega dela centrale, vključili čim več novih priključkov za organizacije združenega dela, obrtnike in občane. Pri tem se bomo dosledno držali določil zakona o PTT storitvah (Ur. l. SFRJ, 2/86), pravilnika za določanje vrstnega reda telefonskih priključkov, sklepa komisije za naročniška razmerja pri PTT Podjetju Celje in seveda tehnološke optimalnosti izgradnje novih priključkov. To pomeni, da bodo imele prednost OZD, obrtniki in občani, ki imajo že dalj časa vloge za priključek. Pri slednjih bomo upoštevali tudi tehtna priporočila, ki so jih priložili s predložitvijo vloge.

Te dni bodo občani Titovega Velenja, po že omenjenih kriterijih, začeli dobivati v podpis sporazum in pogodbo za zgraditev telefonskega priključka. Prednost bodo imeli praviloma stanovalci stanovanjskih blokov in individualni naročniki na že zgrajenem telefonskem omrežju. Na ta način, bomo v najkrajšem času zadovoljili potrebe po telefonskem priključku največjemu številu prosilcev.

Podobno bo potekalo tudi samo vključevanje. Samo na ta način bo možno zagotoviti precejšnjemu številu novih naročnikov to pomembno pridobitev že v letošnjem letu. Zato prosimo, da s klici in intervencijami ne ovirate zastavljene akcije.

Istočasno želimo opozoriti na različne izvedbe telefonskih aparatov, ki jih bo možno vključiti na razširjeni del telefonske centrale. Praviloma bo možno vključiti in seveda tudi koristiti le atestirane telefonske aparate z MFC izbiranjem. O tem bodo bodoči naročniki obveščeni tudi v pogodbi, ki jo bodo dobili v podpis.

Naj vas informiramo o možni uporabi telefonskih aparatov iz programa Iskre Kranj:

Iz novejše proizvodnje so to: ETA 87 PM, ETA 87 CF, ETA 88 PM, ETA 921/10, ETA 922/10, ETA 923/10, ETA 951/10, ETA 952/10, ETA 953/10, ETA 951/10 in ETA 952/10 D.

Iz starejšega proizvodnega programa pa so: ETA 38, ETA 38 V, ETA 68, ETA 88, ETA 37 V, ETA 67 in ETA 87.

PTT delavci smo veseli vsakega novega naročnika, zato želimo, da le-ti kar se da učinkovito koristijo naše storitve. To seveda ne gre tudi brez telefonskega imenika. Tako bodo naši novi naročniki ob vključitvi telefonskega aparata dobili tudi potrdilo o prejemu tel. imenika. S tem potrdilom bodo lahko na ptt enoti prevzeli brezplačno telefonski imenik SR Slovenije 1989/90.

Glede na številne vloge, ki so se nabrale že od leta 1984, je razumljivo, da ne bo možno naenkrat ugoditi vsem prijavam, zato prosimo za strpnost. Istočasno pa obljubljam, da bomo sproti obveščali o poteku akcije vključevanja novih naročnikov in ostalih aktivnostih na tem področju.

PODJETJE
ZA PTT PROMET
CELJE

Mali skok čez kožo

Tako bi lahko poimenovali svečanost ob podelitvi spričeval generaciji mladih rudarjev, ki so se ob delu izobraževali po verificiranem programu za IV. stopnjo. Velenjskim rudarjem se je tako pridružil še 130 novih stanovskih tovarišev, ki so poleg naporega dela zmogli še dvoletno popoldansko izobraževanje, ki ga je v organizaciji TOZD — Izobraževanje — Službe izobraževanja izvajal Center srednjih šol — rudarska usmeritev. Osnovna značilnost te generacije je bila izjemna motivacija za izobraževanje, ki jo brez dvoma pogojuje visoka mehaniziranost proizvodnje.

Priložnostne slovesnosti so se udeležili: predsednik PO DO RLV Franc Avberšek, tehnični vodja DO RLV Franc Žerdin, glavni inženir proizvodnje Ivan Čuljak ter ravnatelj Centra srednjih šol Peter Robida in predstojnik rudarske usmeritve Ivan Kotnik.

Zbranim je prvi čestital predsednik PO DO RLV Franc Avberšek, ki jim je spregovoril o vlogi znanja, ki je opredeljeno v poslovni filozofiji človek — delo — znanje, o sedanjem trenutku — reorganizaciji ter o razvojnih perspektivah rudnika.

Tehnični vodja rudnika Franc Žerdin je poudaril pomen novega znanja, ki naj zagotavlja še bolj varno in strokovno delo v jami.

Ob koncu pa jim je čestital še ravnatelj Centra srednjih šol Peter Robida, ki je poudaril že tradicionalno dobro sodelovanje Rudnika lignita Velenje in Centra srednjih šol.

Naj dodamo, da je 2. oktobra, na Centru srednjih šol že pričela pouk naslednja generacija, ki se bo v letošnjem in prihodnjem šolskem letu ob delu izobraževala v IV. stopnji rudarske usmeritve.

Srečno!

Po 5. jugoslovanski razstavi Jurob '89 v Ljubljani

Prejšnji teden, od 6. do 8. novembra, je bila na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, 5. Jugoslovanska razstava robotizacije in fleksibilne avtomatizacije z mednarodno udeležbo — Jurob '89. Letos sta se, kar je zagotovo nadvse pomembno, prvikrat v Jugoslaviji robotizacija in fleksibilna avtomatizacija predstavili na samostojni, specializirani sejmski prireditvi. Doslej so bile tovrstne razstave v okviru razstave Sodobna elektronika. Organizatorji so trdno prepričani, da bo ta, zdaj samostojna specializirana jugoslovanska razstava JUROB v Ljubljani v naslednjih letih prerasla v eno naših osrednjih sejmskih prireditiv.

Med 59 razstavljalci iz Jugo-

slavije in tujine so s pomembnim deležem sodelovali na JUROB '89 tudi Gorenje Procesna oprema, REK — Elektrostrojna oprema in v inovacijskem paviljonu, kjer so se predstavili jugoslovanski inštituti in univerze, tudi Center srednjih šol.

Na 5. Jugoslovanski razstavi robotizacije in fleksibilne avtomatizacije je Gorenje Procesna oprema prvikrat predstavila javnosti strežno napravo in prenosni industrijski terminal, pa seveda robot za površinsko zaščito (rezultat sodelovanja Gorenja Procesna oprema in švicarske firme Asea Brown Boveri) ter več procesnih računalnikov. Razvito enoosno pozicioniranje je bilo

osnova za razvoj strežne naprave v Gorenju Procesna oprema. Trenutno izdelujejo takšno univerzalno napravo za Gorenje Mali gospodinjski aparati Nazarje. Že znanim in uveljavljenim procesnim računalnikom Gorenja Procesna oprema se je zdaj pridružil še prenosni industrijski terminal, ki so ga v celoti razvili v tej Gorenjevi tovarni. Uporabljati ga je mogoče kot sredstvo komuniciranja med uporabnikom, strojem (napravo) in računalnikom. Sicer je Gorenje Procesna oprema, ki je v sejemskih dneh pripravila tudi komercialno predstavitev proizvodnega programa, razstavila na JUROB '89 procesne računalnike in končne upravljalne enote za av-

tomatizacijo večjih in manjših industrijskih procesov in sistemov ter programirno napravo — programski paket FEPRO za Gorenje krmilnike. Na ogled pa je bila še kontrolna naprava za preizkus električnih mešalnikov.

Na Jugoslovanski razstavi robotizacije in fleksibilne avtomatizacije JUROB se je letos prvikrat predstavila tudi Rekovalna delovna organizacija Elektrostrojna oprema. Ta je bila doslej poznana kot načrtovalca in izdelovalca rudarske opreme in transportnih sredstev, v zadnjem času pa se uveljavlja tudi s sistemi za upravljanje. Na letošnji razstavi JUROB '89 je Elektrostrojna oprema prikazala del proizvodnega

programa s področja krmiljenja in upravljanja ter elemente za robotizacijo strojne opreme. Tako je bilo mogoče videti oljne in emulzijske krmilnike, elemente za zveze ter razne dajalce podatkov o delovanju avtomatiziranega procesa. Rekovalna delovna organizacija Elektrostrojna oprema pa je v Ljubljani predstavila tudi pilotske naprave čistilnih naprav za pepel in za čiščenje industrijskih voda s pomočjo flotantov (tudi za odstranjevanje olj in drugih nečistoč).

Zraven komercialnih predstavitev programov posameznih delovnih organizacij je bila novost letošnje 5. Jugoslovanske razstave robotizacije in fleksibilne avtomatizacije JUROB '89 še pose-

ben inovacijski paviljon, v katerem so se na skupnem prostoru predstavili jugoslovanski inštituti in univerze. Med razstavljalci v tem inovacijskem paviljonu je bil tudi naš Center srednjih šol tehnične in družboslovne usmeritve. Predstavili so didaktični robot JUPET 3, namenjen učenju osnov dela z roboti in robotskimi delovnimi celicami. Programska oprema robota JUPET 3 omogoča enostaven nadzor tega petstopenjskega robota s pnevmatskim prijemalom, ki ga poganja pet enosmernih motorjev prek ustreznih reduktorjev. Že v kratkem bo na voljo za robot JUPET 3 tudi poseben programski jezik JUPET.

Ena zadnjih novosti v ponudbi Gorenja Procesna oprema je strežna naprava, ki je tokrat priključena na prenosni industrijski terminal

Prvikrat se je na JUROB predstavila tudi Rekovalna delovna organizacija Elektrostrojna oprema

Med jugoslovanskimi inštituti in univerzami, ki so se predstavili v inovacijskem paviljonu, je bil tudi Center srednjih šol z didaktičnim robotom JUPET 3

V robotizirano celico za varjenje RC — VI, ki jo je na JUROB '89 razstavljal ribniški RIKO, je vgrajen varilni izvor s pripadajočo varilno pištolo Gorenja Varstroj

Foto: Hinko Jerčič

Kisli dež

Dež ni bil nikoli čist in nevtralen. Vedno so bile v njem sledi ogljikove kisline, ki je nastajala iz ogljikovega dioksida. Vedno je bil rahlo kisel z vrednostjo pH 5,6. To vrednost pH ima Grenlandski led, ki se je kumuliral iz dežja predindustrijske dobe. Tak dež pada danes le še ponekod na ekvatorialnih odsekih Tihga oceana. Na industrializiranih celinah, kot je Evropa, že dolgo ni več čistega dežja.

Kisli dež povzroča v največji meri žveplena kislina (H₂SO₄). Nastaja s spajanjem vode (H₂O) z žveplanim trioksidom (SO₃). Žveplov dioksid (SO₂) na zraku oksidira v (SO₃). Ponekod je v ozračju močno prisotna tudi solitarna kislina (HNO₃), ki dosega delež 20 do 30 %. Delež le-te se v zadnjih letih veča.

Stopnja kislosti merimo s pH vrednostjo. Skala pH vrednosti je logaritmična. Voda je nevtralna pri pH vrednosti 7, pod 7 je kislina, nad 7 pa lužnata. Rahlo kislota je mleko, ki ima pH malo pod 7, limona ima pH 2 do 3. Kisli dež z vrednostjo pH 4,3 razžira beton, v vodi s pH 4,5 do 5 poginejo ribe. Alkalen je amonijak, ki ima pH 11,5. Logaritmična skala pH pomeni, da je pri spremembi pH od 5,6 na 4,6 raztopina desetkrat bolj kislota. Pri spremembi od 5,6 na 3,6 pa stokrat bolj kislota.

Megla in rosa sta posebni obliki padavin. Na področjih, kjer lega megla, sta ravno rosenje in megla izredno kislota. V megli in rosi se topijo tudi prašni delci, ki povzročajo dodatne poškodbe.

Dokazano je, da je dež pod smrekami bolj kisel. Gostota iglic ima večjo filtrirno sposobnost, zato se jih oprime več padavin. Pri bukvah odteče okrog 10 % dežja po deblu, zato prihaja ob deblu lokalno do povečane kislosti tal. — V bližini debel ne raste nič več.

Pri pomoru dreva imata poglavito vlogo žveplov dioksid (SO₂) in dušični oksidi (NO_x) pa tudi fotooksidanta ozon (O₃) ter (PAN) peroxiacetilnitrat. Dimni plini so mešanica še drugih škodljivih smolov. V ozračju je prisoten še prah težkih kovin, ki je deloma strupen za rastline. Lokalno so prisotne tudi druge škodljive

snovi. Znale so fluorove poškodbe okoli tovarn aluminija.

Poškodbe, ki jih povzročajo žveplov dioksid in dušični oksidi, so posredne in neposredne.

Neposredne poškodbe prizadenejo predvsem zelene dele rastlin. Zeleni deli rastlin so prevlečeni s tankim voščenim slojem, ki preprečuje prekomerno izhlapevanje vlage ter zadržuje škodljive vplive od zunaj. Pretok vodnih hlapov in plinov regulirajo režaste odprtine na spodnji strani listov in iglic. Te reže lahko rastlina odpira in zapira. V poletni vročini jih lahko popolnoma zapre, da omeji izhlapevanje vlage. SO₂ poškoduje zaščitno plast in regulacijski mehanizem. Reže se ne zapro več. Preskrba z vlago ni več regulirana. Pomanjkanje vlage povzroči sušenje iglic in vej. Škodljivim snovem je odprta pot v notranjost iglic in listov. Dokler so rastline zdrave, same preprečujejo vstop škodljivih snovi.

Zaradi vpliva SO₂ se zmanjša rastlinam obrok fotosinteze. To pomeni, da drevo proizvaja manj biomase — priraste manj lesa. Točna vzročna povezava je manj znana. Žveplov dioksid vpliva na zmanjšanje hitrega zelenila. Pri večjih koncentracijah SO₂ začne odmirati listje in iglice zaradi ožiga. Listje in iglice že tako in tako odmirajo zaradi poškodb regulacijskega sistema. Izguba listja in iglic zmanjšuje rast.

Poškodbe, ki jih povzročajo dušični oksidi NO_x, je težko ločiti od tistih, ki jih povzroča SO₂. Dušični oksidi zavirajo fotosintezo, zmanjšujejo listno zelenilo in končno povzročijo odmiranje listov in iglic. V naravi se koncentracija NO_x ne pojavlja samostojno. Povečuje pa poškodbe, ki jih povzroča SO₂.

Kisli dež poškoduje tanko voščeno prevleko listov in iglic, ki varujejo drevesa. Poškoduje se regulacijski sistem vlažnosti, kar ima za posledico pretirano izhlapevanje in izpiranje hranilnih snovi iz listov in iglic ter vdiranje težkih kovin vanje, in zastrupljanje.

Posredne — poškodbe onesnaževanja prizadenejo tla. Kisli dež moti življenje tal in kemične procese v njih. Kisli dež topi hranljive snovi v tleh (Ca, Mg, K, Fe, Mo). Tla izgubljajo funkcijo shrambe in dobavitelja hrane rastlinam. Rudninske snovi so sprane v globlje sloje zemlje.

Če se poveča kislost tal pod pH 4, se začne razkrajati glinasti minerali. V raztopino tal pridejo aluminijevi ioni, ki so zelo strupeni za večino rastlin, bakterij in živali. Proces ni povraten. Tudi če

se kislost tal zmanjša nad pH5, se aluminij ne vrne več v glinasto strukturo. Tvorijo se lahko topljivi sloji, ki se pri povečani kislosti stopi. Skozi poti pronicajoče vode pridejo aluminijevi ioni in težke kovine v talno vodo.

Predvsem prosti aluminij povzroča težke poškodbe finih korenin. Drevo ne more več sprejemati hrane in vlage. Tudi zasidranost dreves v zemlji se zmanjša. Zato jih malo močnejši veter po-

dre. Zaradi kislih tal je moteno sožitje med glivicami in koreninami, kar moti prehrano dreves.

Tla niso le sidrni material, kamor je zasidrano drevo. So kompleksni ekosistem. Nepredstavljivo število organizmov bakterij, glivic, insektov in črvov skrbi za predelavo in pripravo rastlinske hrane. Tvorijo se komplicirane življenjske skupnosti, ki so še slabo raziskane. Če naraste kislost tal med pH 4 do 5, začne zamirati življenje tal in se upočasnjuje predelava organskih substanc.

Približno dve tretjini usedajočih se težkih kovin ostane na drevesnih krošnjah. Na krošnje kontroliranega onesnaževanega smrekovega gozda se je usedlo na leto 20 g/ha kadmija in kobalta, 150 g/ha kroma in niklja, 700 g/ha svinca in bakra 1700 g/ha cinka. Kovine se topijo v dežju, zastrupljajo listje, iglice in lubje. Z odpadlim listjem in iglicami se zastruplja plast humusa, ki je odločilnega pomena za življenje gozda. Še zlasti so za dogajanje v humusni plasti občutljiva plitvo zakoreninjena drevesa, smreke naprimer.

Poškodbe povzročajo tudi foto-

Onesnaženost zraka

V času od 18. oktobra do 6. novembra povprečne dnevne koncentracije niso presegale dovoljene maksimalne koncentracije 0,30 mg žveplovega dioksida na kubični meter zraka.

Polurne koncentracije pa so presegale maksimalno dovoljeno višino (0,75 mg) v naslednjih dneh: 22. 10. ob 3.30 (1,86) in ob 4.00 (1,74); 23. 10. ob 0.30 (0,82); in ob 11.00 (1,01); 28. 10. ob 2.30 (0,77); 31. 10. ob 24.00 (1,17); 1.11 ob 11.00 (0,79).

Podatki veljajo za merilno postajo Zavodnje, komiteju za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja pa jih je posredoval Hidrometeorološki zavod iz Ljubljane.

oksidanti. Pod vplivom svetlobe se dušični dioksid (NO₂) zgradi v dušični monoksid (NO) in prosti kisik (O), ta pa se poveže z molekularnim kisikom (O₂) v ozon (O₃). Ozon in drugi produkti fotooksidacije škodljivo vplivajo na rastline, živali in ljudi. Pri ljudeh ogrožajo predvsem sluznice.

Suha poletja in mile zime pospešujejo propad gozdov. V suhih poletjih se sušijo drevesa, ki imajo poškodovan sistem regulacije vlažnosti, zaradi prekomernega izhlapevanja. V milih zimah ostanejo drevesa aktivna, zrak pa je pogosto zelo suh: zato se podobno kot poleti sušijo drevesa.

Poškodovano drevo je mnogo manj odporno proti škodljivcem kot zdravo.

Zaradi onesnaževanja poškodovani gozd umira od lakote in žeje.

Pri izgradnji industrije je uveljavljeno načelo, najprej zgraditi obrate, nato reševati probleme v okolju. Zaradi pomanjkanja izkušenj sledi doba oklevanja. Šele ko se pojavijo pritožbe zaradi poškodb okolja se gradi kontrolni sistem, ki omogoča raziskavo teže in obsežnosti poškodb okolja. V tem času pa so gozdovi že dodobra uničeni, tla in voda pa

zastrupljena. V tem času je potekala množica nepovratnih procesov v naravi, pri katerih storjene škode ni mogoče nikoli več popraviti.

Če bi katerakoli termoelektrarna, ki je brez čistilnih naprav, poskušala na celotnem področju, ki ga onesnažuje, v celoti spraviti razmere v stanje kakršno je bilo pred onesnaževanjem, bi jo to stalo več kot premo, ki ga pokuri za proizvodnjo električne energije. Zato je izgradnja čistilnih naprav za (SO₂) ter (NO_x) najcenejša možna rešitev, ki je še sprejemljiva.

Pri obravnavi ekoloških problemov »gospodarsko realistična« struja vidi uničevanje okolja, kot nujni pogoj za nemoteno proizvodnjo. »Idealistična« struja pa za nobeno ceno ne odstopa na račun okolja. Kruto je spoznanje, da ne gre za idealizem temveč za grozečo resnico o propadanju življenjskih pogojev.

Povzeto in prirejeno po raviji »Alternative«

S. Ljupnik
Skale

Vsebnost težkih kovin v divjadi

Umiranje na obroke

Po podatkih, ki so nam dostopni, lahko ugotovimo, da je v celjski regiji vedno večji problem težkih kovin v divjadi oziroma, da so podatki dokaj kritični. Glede na to, da je divjad v naši občini izpostavljena vplivom močnega prometa in industrije in da še nimamo nobenih podatkov o vplivu težkih kovin na divjad, smo želeli ugotoviti dejansko stanje.

Rezultati raziskovalne naloge »Vsebnosti težkih kovin v divjadi« so rezultat dela oz. realizacija akcije, ki jo je sprožila Lovska družina Velenje. Vzorci divjadi so bili zbrani s področij, ki jih je določila Veterinarska postaja Šoštanj s predpostavko, da so to najbolj ogrožene lokacije po onesnaževanju. Pri zbiranju vzorcev (meso, jetra, ledvice) so sodelovale lovskie družine: Olka, Smrekovec, Velunja in Velenje. Raziskave pa so bile opravljene na Biotehnični fakulteti v Ljubljani v TOZD Veterinarstvo, inštitut za higieno živil in sicer je raziskave izvršil prof. dr. Marjan Milohnoja. Ne nazadnje pa je potrebno posebej poudariti, da je realizacija celotnega projekta finančno omogočila Občinska raziskovalna skupnost Velenje in se ji v imenu vseh lovskih družin tudi posebej zahvaljujemo.

Da bomo kasneje lažje primerjali oziroma da bodo podatki sploh lahko primerljivi, si oglejmo najprej maksimalne dovoljene količine (tolerance) za posamezne kovine in nekovine, ki jih predpisuje pravilnik o količinah pesticidov in drugih strupenih snovi, ki smejo biti v živalih (veljaven od 5. decembra 1987 dalje) so:

1. KADMIJ	
— za meso divjadi	0,1 mg/kg
— za ledvico divjadi	1,0 mg/kg
— za jetra divjadi	0,5 mg/kg
2. SVINEC	
— za meso divjadi	0,5 mg/kg
— za ledvico divjadi	1,0 mg/kg
— za jetra divjadi	1,0 mg/kg
3. ARZEN	
— za meso divjadi	0,1 mg/kg
— za ledvico divjadi	0,5 mg/kg
— za jetra divjadi	0,5 mg/kg
4. CINK	

Normativna ni za meso, le za konzerve in izdelke iz drobovine v konzervah je predpisana toleranca in je 100 mg/kg, v mesu klavnih živali varira vsebnost cinka med 18 in 33 mg/kg.

5. FLUOR
Predpisanih normativov oz. toleranc ni. Izpod 0,2 mg/kg pa kaže na to, da je že v okolju kjer živali živijo vsebnost fluora povečana.

Kot je že navedeno, so bili v analizo oddani vzorci: meso, jetra in ledvice jelena in srne, medtem ko sta bila zajec in raca mlakarica oddana cela. Rezultati opravljenih analiz skupno z mnenjem, ki jih je ugotovil prof. dr. Milohnoja so naslednji:

1. SRNA ODSRELJENA V VINSKI GORI

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
kadmij	jetra	0,257
	ledvica	1,331
svinec	jetra	0,29
cink	jetra	33,91
fluor	jetra	0,5

Mnenje: stopnja kontaminacije jeter s kadmijem in svincom ustreza zadevnim tolerancam. Tudi vsebnost cinka v jetrih je v normalnih mejah, pač pa je vsebnost at kadmija v ledvicah iznad dopustne količine. Vsebnost fluora v jetrih pa kaže, e, da je okolje zadevno kontaminirano, čeprav zaradi teh količin jetra niso toksična. LEDVICE SO ZATO HIGIENSKO OPOREČNE, OZIROMA NEUPORABNE ZA P. PREHRANO LJUDI.

2. SRNA ODSRELJENA V ZAVODNJAH

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
Kadmij	meso	0,003
	jetra	0,512
	ledvica	1,383
Svinec	meso	0,06
	jetra	0,11

Mnenje: stopnja kontaminacije mesa s kadmijem, ter mesa in jeter s svincom ustreza zadevnim tolerancam, pač pa je vsebnost kadmija v jetrih in ledvicah iznad dopustne količine. ZATO SO JETRA IN LEDVICE HIGIENSKO OPOREČNE OZIROMA NEUPORABNE ZA PREHRANO LJUDI

3. SRNA ODSRELJENA V FLORJANU

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
Kadmij	meso	0,003
	jetra	0,307
	ledvica	0,115
Svinec	meso	0,10
	jetra	0,05

Mnenje: stopnja kontaminacije mesa, jeter in ledvic s kadmijem ter mesa in jeter s svincom je nižja kot to predpisuje tolerance omenjenega pravilnika.

4. SRNA ODSRELJENA V SKORNEM

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
Kadmij	meso	0,003
	jetra	0,767
	ledvica	1,625
Svinec	meso	0,08
	jetra	0,05

Mnenje: stopnja kontaminacije mesa s kadmijem ter mesa in jeter s svincom ustreza zadevnim tolerancam, pač pa je vsebnost kadmija v jetrih in ledvicah iznad dopustne količine. JETRA IN LEDVICE SO ZATO OPOREČNE OZIROMA NEUPORABNE ZA PREHRANO LJUDI.

5. JELEN ODSRELJEN V SMREKOVCU

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
kadmij	meso	0,003
	jetra	0,439
	ledvica	2,509
svinec	meso	0,34
	jetra	0,17
cink	meso	35,81

fluor	jetra	meso	jetra	vsebnost v mg/kg
				24,59
				0,4
				0,5

Mnenje: stopnja kontaminacije mesa in jeter s kadmijem in s svincom ustreza zadevnim tolerancam. Vsebnost cinka v mesu in jetrih je v normalnih mejah, pač pa je vsebnost kadmija v ledvicah znatno iznad dopustne količine. Meso in jetra zaradi ugotovljene vsebnosti fluora niso toksična, pač pa je ta kaže, da je okolje s fluorom kontaminirano. LEDVICE SO ZATO HIGIENSKO OPOREČNE OZIROMA NEUPORABNE ZA PREHRANO LJUDI.

6. ZAJEC ODSRELJEN V ZAVODNJAH

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
kadmij	meso	0,003
	jetra	0,004
	ledvica	0,655
svinec	meso	0,07
	jetra	0,29
cink	meso	9,82
	jetra	35,75
fluor	meso	0,2
	jetra	0,1

Mnenje: stopnja kontaminacije mesa, jeter in ledvic s kadmijem, mesa in jeter s svincom je nižja kot to predpisuje tolerance omenjenega pravilnika. Tudi vsebnost cinka v mesu in jetrih je v normalnih mejah, vsebnost fluora v mesu in jetrih je v normalnih mejah.

7. DIVJA RACA ODSRELJENA NA PLEVELOVEM JEZERU

preiskava opravljena na	vrsta preiskovanega tkiva	vsebnost v mg/kg
kadmij	meso	0,003
	jetra	0,337
	ledvica	0,005
svinec	meso	0,13
	jetra	0,83
cink	meso	7,44
	jetra	39,52
arzen	meso	0,07
	ledvica	0,33
fluor	meso	0,1
	jetra	0,1

Mnenje: stopnja kontaminacije mesa, jeter in ledvic s kadmijem, mesa in jeter s svincom ter mesa in ledvic s arzenom je nižja kot to predpisuje tolerance omenjenega pravilnika. Tudi vsebnost cinka v mesu in jetrih je v normalnih mejah. Vsebnost fluora v mesu in jetrih pa je zelo nizka in zanemarljiva.

Rezultati raziskav so dovolj zgovorni, kljub temu, da laiki lahko zaključujemo ali poudarjamo, da je meso neoporečno, pa ostali rezultati nedvoumno kažejo na takojšnjo akcijo, saj so več kot alarmantni.

Namesto zaključkov bi skušali razmišljati, kaj nam v bitki za čistejšo okolje ti podatki nalagajo. Brez dvoma je človek oziroma družina osnovna celica v katerikoli družbi in zato je naša naloga, da se po prebranim članku (seveda, če smo ga sploh prebrali), zamislimo nad samim seboj, kako se obnašamo v okolju v katerem živimo in še bolj v okolju, v katerem delamo. Predvsem bi tu podčrtal delovno okolje, kajti če tu ne bomo osveščeni in sami zahtevali rigoroznih ukrepov, so vse podobne akcije in analize brezpredmetne. Danes se v dolini srečujemo in zahtevamo realizacijo programov za odpravo onesnaževanja samo od Termoelektrarne Šoštanj in Rudnika lignita Velenje, kot da sta edina grešnika, vse ostale organizacije pa so »čiste«. Brez dvoma bi morale lastne programe za čistejšo okolje izdelati vsi, še tako majhni subjekti združenega dela, krajevne skupnosti, občina, društva itd. Vem sicer, da so programi v marsikaterem okolju narejeni, a kaj, ko je njihova realizacija tako značilna izvajanju v naši širši družbi.

V nadaljevanju svojega razmišljanja bi želel potrpati na vest našim strokovnim institucijam, organizacijam ali službam, inšpekcijskim organom in še komu. Ali ni žalostno (da ne uporabim drugega izraza), da je morala akcija ali bitko proti onesnaževanju začeti pečica »kmetov«, medtem ko smo vsi ostali, kljub odmiranju narave živeli v povsem drugem svetu? Če kje je, je na tem področju čutili premalo ukrepov in prodornosti. Ekološko društvo in posamezniki smo tu nemočni, če ni strokovne in širše družbenopolitične podpore in ukrepov. Upam, da razmišljanja niso izvenela kritizersko, saj sem v njih želel opozoriti samo na to, da moramo bitko voditi vsi, ki živimo in kakorkoli delujemo v tej dolini, kajti od drugod nam ne bo nihče pomagal.

Morda še tole. Ko smo pripravljali akcijo, smo se dogovorili, da bodo rezultati predstavljeni širši javnosti in da bomo akcijo čez nekaj let ponovili. Prvi del dogovora je danes realiziran. V zvezi z drugim dogovorom pa je treba najprej omeniti, da so bili vzorci vzeti kot slučajni in v majhnem številu. K ponovitvi raziskovalne naloge bo potrebno pristopiti z večjim številom vzorcev oziroma celoviteje in seveda v ta namen načrtovati tudi več finančnih sredstev.

In še dva predloga: akcijo, ki smo jo speljali v Saleški dolini, bi morala v cel Sloveniji začeti Lovska zveza Slovenije; in poziv vsem občanom; pridite v naravo in se sami prepričajte, v kakšnem okolju živimo in vaša odločitev bo lažja, kako se obnašati v okolju, v katerem živimo in delamo!

STAREŠINA
Lovske družine Velenje
Ciril GREBENŠEK

Rečica ob Savinji

Najlepši manjši kraj v Sloveniji

● V petek so v Zrečah podelili priznanje najlepše urejenim turističnim krajem v Sloveniji za letošnje leto. V štirih skupinah so kar trikrat zmagali kraji iz celjske regije. Rogaška Slatina, Zreče z Roglo in med manjšimi kraji Rečica ob Savinji. To je zares lepo priznanje za Rečico in njeno turistično društvo, ki deluje že dobra tri leta, je pa v tem kratkem času veliko storilo za lepši videz in razvoj kraja in krajevne skupnosti. Zato v turističnem društvu posebej poudarjajo, da to ni le njihova zaslug, pač pa plod prizadevanj večine prebivalcev.

Zlasti v kraju samem so poskrbeli za več akcij, s kate-

rimi so ga lepo uredili, predstavili znani sramotilni kamen na vidno mesto in ga uredili, prav tako zelenice v središču, postavili koše za smeti in klopi za obiskovalce, posebej je v obrazložitvi turistične zveze Slovenije omenjen lepo urejen športni park z otroškim igriščem, veliko točk je prineslo tudi zelo lepo urejeno pokopališče, v sodelovanju s športnim društvom in župnijskim uradom so osvetlili cerkev, s krajevno skupnostjo javno razsvetljavo in še bi lahko naštevali. Ker je to priznanje za vse, moramo omeniti tudi zelo lepo urejene zaselke v tej krajevni skupnosti. Svoje sta seveda k priznanju prispevala

uspešen kamp Menina in gostišče Atelšek.

Počivanje na sicer zasluženi lovoriki seveda ne pride v poštev, priznanje mora biti zlasti spodbuda za še boljše delo v prihodnje. Tega se zavajajo, zato že sedaj načrtujejo nove akcije in naloge, še letos pa morajo posaditi lipo, ki so si jo prislužili obenem s priznanjem.

j. p.

Novo turistično naselje Fiesa

(mkp) V prostorskem planu občine Piran je za območje Fiese predvidena gradnja novega delavskega turističnega naselja, v katerem bo prostor za dva tisoč ležišč. O možnostih za počitnikovanje na tem koščku slovenske obale ste verjetno že kaj prebrali. Izvajalci del so pripravljene morebitnim interesentom predstaviti celoten projekt izgradnje.

Če ste eden teh, pokličite na Občinski sindikalni svet Velenje, kjer bodo v primeru, da bo zanimanja dovolj, z izvajalci del navezali stike in projekt predstavili tudi tukaj.

Zasluzeno priznanje je predvsem spodbuda in obveza za Rečico in njene prebivalce

Hvala vsem, ki ste pomagali Oprešnikovim

Še so dobri ljudje

Od takrat, ko smo v Našem času pisali o Pavlu Oprešniku s Paškega Kozjaka, ki z dvema sinovoma živi v strašanski revščini in umazaniji, smo tudi z vašo pomočjo, nekatere težave vsaj delno premagali. Tudi zato, ker so v Šaleški dolini in na Paškem Kozjaku še dobri ljudje. Posebej se moramo zahvaliti vsem tistim, ki ste klicali Naš čas in tudi mene domov in spraševali kako bi lahko pomagali. Na vašo pomoč pa seveda še računamo, morda kdaj kasneje.

Kdo so bili? V prvi vrsti se je treba zahvaliti Rudniku lignita Velenje — konkretneje temeljni organizaciji Zračnje, zunanjemu obratu, mi-zarski delavnici, jamomer-

stvu; Rekovi delovni organizaciji Avtoprevozništvu in servisu; Vegradu — temeljni organizaciji Zaključna dela, precejšen delež pa je prispevala tudi krajevna skupnost Paka.

Ne boste verjeli — oba fanta sta mi precej pomagala pri polaganju toplotne izolacije na podstrešju, od koder sta še prej znosila vso odvečno kramo.

Nekaj so ukrenili tudi v občinski socialni službi. Zagotavljajo mi, da patronažna sestra večkrat na mesec, menda pa kar vsak teden, obišče 86-letno mamo Pavlo Oprešnik.

Vso zahvalo moram izreči tudi družini Avberšek, prvi sosedi in seveda tudi socialni

službi. Dogovorili so se, da Oprešnikovim enkrat dnevno skuhamo nekaj topllega in poskrbijo, da je kruh vsak dan pri hiši.

Vem tudi, da sta si to revščino ogledala sekretar Sob Velenje Franc Ojsteršek in sekretar izvršnega sveta Slavko Korenčič.

Vsem, ki ste kakorkoli pomagali, hvala.

o o o

Na Paškem Kozjaku številka 10 pa bomo morda odprli novo stran socialnih stisk. Na domačiji Stanka Prebičnika in njegove sestre Tilčke, po domače pri Cimperseku, je sicer 16 ha zemlje, od tega polovica gozda. Za dobrega gospodarja precejšen kapital, vendar pa brat in sestra živita v hiši, ki bi jo podrla vsaka močnejša burja, brez elektrike sta, s črno kuhinjo... Mnogokrat ne vesta, če bo kaj za v lonec, Stanko pa nam je ob obisku rekel, da je meso morda pri hiši enkrat ali dvakrat na leto...

Kot že rečeno, ne vemo še zagotovo, ali bomo to stran odpirali ali ne, ker veliko stvari govori o tem, da bi na tej domačiji bilo lahko tudi drugače. Dokler ne preučimo vseh okoliščin, o tem še ne bomo pisali. Morda pa celo sploh ne bomo.

Za naš obisk pri njih, prejšnji teden dopoldan, pa je ERA, novi diskont Selo, pripravila darilo, ki smo ga bratu in sestri že izročili. Pripravili so jima hrano, tako da bosta vsaj nekaj dni lahko brezskrbno kuhala. Eri se za to prijazno gesto v njenemu imenu zahvaljujemo.

Naprej bomo pa videli!

Lojze Ojsteršek

Kozjak 10

Zgornja Savinjska dolina

Ze tolikokrat omenjena in razčlenjena problematika razvoja turizma v Zgornji Savinjski dolini je navidez enostavna, v resnici pa še kako zapletena. Velik in prevelik je razkorak med naravnimi danostmi in tako opevanimi možnostmi ter dejansko ponudbo in v zadnjem času tudi z dejanskimi možnostmi. Nad dolino se zgrinjajo oblaki, iz njih pa kot kisla dež padajo težave, pa naj bodo samoupravne in organizacijske, kadrovske, v tem obdobju zlasti prostorske, sicer pa je škoda prostora, da bi vse naštevati.

Bo nova študija pomagala?

Področje turizma je zares velik problem. Letos bo dolino obiskalo okrog 30.000 gostov, od tega tretjina tujih, ob tem pa velja reči, da jih je bilo še pred vojno in tudi še kakšnih 20 let nazaj vsaj 10.000 več. Napake v razvoju so bile hude z veliko pomanjkljivostmi, nepovezanosti in neuskladenosti. Ena od posledic je 6-odstotna zasedenost zmožljivosti, pa še te so vprašljive kakovosti, razen izjem seveda. S številnimi dokumenti so doslej želeli reševati problem dolgoročno in z jasno opredeljenimi cilji. Učinkov ni bilo, kvečjemu vse skupaj nazaduje.

Tik pred koncem so napor izvršnega sveta skupščine občine, ki je imenoval poseben projektni svet za izdelavo nove študije, ki razvoj celovito opredeljuje. Posamezna področja posebej poudarja. Omenimo tri. Prvo je Logarska dolina, kjer želijo v kar največji meri izkoristiti obstoječe zmožljivosti in jih predvsem povezati in dograditi, pri tem pa kolikor se da upoštevati varovanje narave. Drugo so Luče, ki so opredeljene kot vas — hotel, v zadnjem času pa se jim pridružuje še bližnji Podvolovljek s povezavo z Veliko planino, kar pomeni tudi odprtje ponudbe na ljubljansko in sosednja področja.

Tretje so Mozirje z Goltmi, ki so še vedno regijsko turistično in smučarko središče, ki naj bi seveda pripomoglo k polnitvi zmožljivosti v dolini, saj eden brez drugega ne moreta.

Gradnje praktično nemo-goče

V zadnjem času vse bolj stopa v ospredje huda problematika omejevanja posegov v prostor. Ob nujni zaščiti kmetijskih zemljišč in varovalnih gozdov, so stvar krepko zaostri varuhi narave, ki kratkoma prepovedujejo skoraj vse posege, a tem tudi gradnje. Vsi v mozirski občini so za varovanje prostora, ne pa za dobesedno konzervacijo. Pospešeno se širijo krajinski parki. Ob Logarski dolini, Matkovem in Robanovem kotu ter Goltmi, prihaja še Menina, pa savinjsko-kamniški krajinski park. Kdor le malo pozna dolino, si lahko predstavljajo, koliko prostora je s tem že zaščitenega. Veliko vprašanje torej je, kako premagati te ovire ter z manjšimi vlaganji in posegi zagotoviti razvoj, obenem pa zadostiti zahtevam varstvenikov.

Kakorkoli že, turizem peša, ponudba je ob vsej številčnosti subjektov in nosilcev slaba, prednjačita kamp Menina in kljub vsemu kmečki turizem, hude so težave s kadri, ni strokov-

nosti in usposobljenosti, turizem med ljudmi še ni cenjen, ga še ne potrebujejo, zato tudi mladih ne privablja. Najti bi torej veljalo skupni jezik za skupni nastop, da bi vsi skupaj imeli več od turizma.

Raznemanje strasti ni rešitev

Takšno je torej dejansko stanje in z njim v Evropo 92 ni mogoče, saj v dveh letih ne morejo nadoknaditi tistega, kar so zamudili v najmanj dvajsetih. Iskanje nosilca? Edina rešitev je dolina kot nosilec, saj je njena ponudba kljub vsej razdrobljenosti zares bogata. Z lepoto napako seveda, da v njej skoraj ni objekta, v katerega bi spravili avtobus izletnikov, da o dveh sploh ne govorimo, predvsem kar se prenočišč tiče. Pohvaliti velja sedem turističnih društev, ki ob ostalih dosežkih pripravljajo že uveljavljene prireditve, sicer amatersko, pa vendar ponekod že na profesionalni ravni. Njihovo delo usklajuje Zgornjesavinjska turistična zveza, potreben pa bo povezovalac amaterskih in profesionalnih delavcev, nosilec prizadevanj za osveščanje ljudi za razvojne turistične potrebe, kar ob predvidenih višjih silah tudi ni nepomembno. Kdo bo torej opravljal te naloge in obenem poskrbel za privabljanje gostov v dolino, prodajal njene usluge in skrbel za vse kar zraven sodi?

Prav v zvezi s tem so se stvari po nepotrebnem dvignile do vrelišča. Gre za nesporazume med Kompasom in Savinja-Turizmom, se pravi novo dejavnostjo v tej trgovski delovni organizaciji. Nekateri menijo, da Kompas nagnajo iz doline, dejstvo ob tem pa je več. Prvič Kompas nihče ne naganja, prostora in dela je za oba, drugič Kompas ni v celoti izpolnil naloge in nadaljeval dela nekdanjega turističnega biroja in to nalogo naj bi opravljal Savinja-Turizem, tretjič — sedanjo dejavnost Kompada mozirska občina potrebuje. Gre tako za neskladje med tistim, kar je in kar bi želeli. Turistična zveza v poslovne odločitve gospodarskih subjektov ne more posegati, nujen pa je dogovor o tem kaj naj kdo dela, nujna je roka sprave, sodelovanje in dopolnjevanje. Pa je to v tem trenutku še mogoče? Gre namreč zlasti za napihnen spor glede sedanjih prostorov Kompasa. Ti so last Turista, namjena pogodba s koncem leta

poteče in nihče je ni obnovil. Vlogo posrednika je prevzel občinski izvršni svet. Novih prostоров verjetno ne bi bilo pretežno najti, vprašljiva pa je pripravljenost, kar se sicer ne bi smelo zgoditi. Dela je dovolj za oba, če bosta le želela sodelovati, oba skupaj pa bi morala združiti amaterski in profesionalni pristop in ga še obogatiti, kar je ena temeljnih nalog krepitve ponudbe.

Kmečki turizem

Mimo ponudbe na turističnih kmetijah seveda ne moremo. Zgornje Savinjska dolina je bila med prvimi v Sloveniji, ki se je tega lotila celovito in tudi uspešno. Prednjačila je v republiškem merilu, kmečki turizem je bil per-janica razvoja in ponudbe turizma v mozirski občini in je kljub velikim oviram v veliki meri še danes. Problematika je preveč obsežna, da bi jo podrobneje razčlenjali,

velja pa dejstvo, da na turistično kmetijo lahko gosta pelješ mirne duše in brez bojazni, da bo razočaran.

Ob podpisu družbenega dogovora so načrtovali 60 turističnih kmetij s 700 ležišči, dodatno pa naj bi dogradili še okrog 30 kmetij. V letih 1975—1987 je hranilno-kreditna služba pri Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi odobrila kredite 97 kmetijam, s svojo strokovno službo skrbela za pomoč in celovito izobraževanje in tudi drugače pomagala. Dobro je bilo sodelovanje s turističnimi agencijami in je s Kompasom ter delo Globtourom tudi danes. Žal vse napore krepko ovirajo sedanje zaostrene razmere, zlasti nemogoča kreditna politika.

Od omenjenih 97 kmetij jih je turistične zmožljivosti dogradilo 40, dve sta se pozneje preusmerili v gostinstvo in poravnali obveznosti, 55 pa jih je še v gradnji. Od 40

dograjenih jih je zaradi družinskih razmer z dejavnostjo skupno prenehalo 8. Na preostalih 55 kmetijah hitrejšo izgradnjo ovirajo že omenjene razmere, zato obstaja resna bojazn, da bo vsaj polovica teh kmetij izgubila interes za turistično dejavnost. Čimprej je torej treba poiskati možnosti za dograditev že pričtetih naložb. Letos je goste sprejemalo 26 kmetij, štiri samo pozimi, optimalno jih je bilo zasedenih deset. Domačih gostov je bilo nekoliko manj, več je bilo tujih, število nočitev pa je do septembra večje za 5 odstotkov, pričakujejo pa večjo zasedenost tudi do konca leta.

Ponuditi dolino v celoti

Na Savinja-Turizmu posebej poudarjajo, da ne želijo nikogar omejevati, kvečjemu želijo doseči dobro in vsestransko koristno sodelovanje in dopolnjevanje. Prepričani so, da skupno lahko uspejo. Njihov osnovni cilj je ponuditi dolino in vse njene možnosti. Zato organizirajo izlete in jih strokovno vodijo, pri čemer posebej poudarjajo, da se prilagajajo željam gostov in sicer pripravljene programe sproti dopolnjujejo. Iščejo poti za maloobsežno sodelovanje, ne glede na prehod na Pavličevem sedlu, želijo pa si tudi sodelovanja in strokovne pomoči sosedov z ene strani meje. Ponujajo del strokovne pomoči pri organizaciji znanih etnografskih prireditev, njihova velika želja je delo s podmladkom, kar so že pričeli, delajo načrte za ureditev spominske sobe znanega samorastnika in že kar genija iz okolice Gornjega grada, v pripravi je video kaseto o etnografskih prireditvah in podobno. Posebej pomembno je, da so že pričeli s pomočjo pri vlaganjih v zasebnem sektorju za urejanje prenočišč I. kategorije, posebej imajo pripravljen program vlaganj za zdomec, načrtujejo pa tudi poslovni turizem. Vedo, da je turizem garanje, vendar ne kanijo odnehati. Vsem skupaj ne sme zmanjkati volje, časi pač terjajo drugačen odnos, več znanja in prodornosti, pa primeren odnos do človeka in narave. Nova dejavnost Trgovske delovne organizacije je torej v polnem zagonu, seveda pa sami vsega ne bodo zmogli. Skupna prizadevanja in sodelovanje v korist vseh, pa je itak iztočnica za delo vseh na turističnem področju.

J. P.

Pri Hudomalovih v Ravnah Brezuhi zajci

Kdor pozna Ravne nad Šoštanjem ve, da so spodnje in zgornje, da se kraj razprostira visoko v hrib. Zato je za vsakega nepoznavalca tega kraja, ki se občasno odloči za obisk, to kar majhna ekspedicija. Tudi sam sem jo ondan imel, ko mi je urednik naročil, da obiščem Hudomalove. Po hišni številki Ravne 181 sem sodil, da je to nekje visoko v hribu, pa sem se ušel. Prijazni krajanji so mi radi razložili kje natančno prebivata Hudomalova in še to, da bom Franca verjetno dobil pri spomeniku.

Tako je tudi bilo. Franc Hudomal je prav ta dan na spominskem obeležju obnavljal napise na njem, kajti komaj se je še dalo prebrati imena in priimke padlih v Ravnah. Takoj sem spoznal, da je Franc Hudomal, upokojeni likovni pedagog, eden tistih, ki mu nikoli ni bilo težko poprijeti za takšno ali drugačno delo. O tem sem se prepričal tudi potem, ko me je Franc prijazno povabil na svoj dom. Tu se je pridružil še njegova življenjska sopotnica, ki je tudi učiteljica v Ravnah in v Šoštanju, kot njen mož Franc. Pogovarjali smo se o tem kako je nekoč bilo, ko sta oba še učiteljevala v tem kraju, koliko dela je bilo na ramenih učiteljev in podobno. Nič ni bilo pretežko, pa čeprav sta tudi ves prosti čas posvetila soli. Skratka, nikoli jima ni bilo dolgčas. Tudi danes jima ni, čeprav sta upokojena, njeni otroci pa so že pri kruhu. Franc je bolj zares kot za šalo pripomnil, da ima sedaj manj časa kot pred upokojitvijo. Težko bi naštel vse funkcije, ki jih ima, zagotovito pa je najbolj ponosen na čebelarstvo društvo Ravne, ki je ustanovil pred leti in ima danes 85 članov iz devetih krajevnih skupnosti. Povedal je, da mu ta konjiček pomeni veliko in da si bo v najkrajšem času čebelnjak postavil tudi na vrtu ob hiši.

Ob tako zanimivem pripovedovanju Hudomalovih bi skoraj pozabil zakaj sem ju obiskal. Franc se namreč poleg drugih reči ukvarja z rejo zajcev, posebej z rodovniško vrsto, imenovano japonski kunec. To so srednje veliki zajci z lepo rjavno-črno pisano dlako, primerno za krzna. Franc ima trenutno 13 takšnih zajcev.

»Samico in samca te vrste sem dobil pri svojem prijatelju in soščolcu v Razborju pod Lisco. Pred

Franc Hudomal kaže japonske kunce, od katerih sta dva brez ušes in repkov

štirimisi meseci je samica skotila. Dva od petih zajčkov sta bila normalna, trije brez ušes in repkov, eden je kasneje poginil. Tako se je narava poigrala tudi z zajci, kar po eni strani niti ni čudno, če vemo, kako je naše okolje iz dneva v dan bolj onesnaženo in zastrupljeno. Menim, da je ta posebnost na zajcih posledica črnbobilske katastrofe, saj je bilo v tistem času povedano, da naj se živina ne pase, da ljudje naj ne uživajo vrtnin in podobno. Razumljivo, zajce sem redno krmil s travo. Zdi se mi, da so zajci brez ušes nekaj posebnega, saj za takšen primer še nisem slišal. Sicer pa se obnašajo tako, kot tisti z ušesi,« je dodal Franc Hudomal.

Moram reči, da sem bil tudi sam presenečen nad videzom, in še pomisliti nisem smel, da bi ta črnbobilska katastrofa lahko pustila posledice tudi na prihodnjih človeških rodovih.

B. Mugerle

Pesa velikanka

Že večkrat smo pisali, kako se je narava poigrala z nekaterimi jesenskimi pridelki. Pri nekaterih je oblika ponazarjala podobo živali, pri drugih sta bili nevsakdanji velikost, teža ali kaj drugega. Tudi tokratni primer pesje je nekaj posebnega. Težka je blizu 15 kilogramov in dolga dobrega pol metra.

In kje so se te pese velikanke razveselili? Zrasla je na vrtu Alojzije Horvat v Desterniku pri Ptujju, tam jo je v soboto s »težavo« izruval sin Mirko, sicer župnik v Starem Velenju. Povedal je, da sta se na maminem vrtu sami zasadili dve pesi, obe velikanki, tudi druga tehta okoli 10 kilogramov. Zapišimo še to, da smo pesjo velikanko fotografirali v cerkvi v Starem Velenju, kjer je bila med zahvalnimi darili, značilni za vsako prvo nedeljo v novembru. Lepo darilo tetke jeseni torej. (foto: b.m.)

Razstava sobnih ptic

Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevk Šaleške doline pripravlja vsako leto približno ob tem času razstavo sobnih ptic pevk.

Razstave vzbudijo med obiskovalci veliko zanimanja tudi zato, ker so razstavljene ptice tudi na prodaj.

Takšna razstava bo odprta od sobote, 18. do ponedeljka 20. novembra, v osnovni šoli Miha Pintarja-Toleda v Titovem Velenju. Na ogled bo približno 200 vrst sobnih ptic. Ob tej priložnosti bodo organizirali tudi srečelov, izkupiček pa porabili za nakup hrane za zunanje ptice. B. M.

Andaluzija — srce Španije

Renata NATEK-
HUDARIN
2

Ker sem že bila v južni Španiji, sem spotoma obiskala še nekaj drugih mest, BARCELONO, ki se mrzlično pripravlja na leto 1992, ko bodo tukaj OLIMPIJSKE IGRICE in ki velja za eno najlepših evropskih mest. Še pred Barcelono me je pot zanesla v FIGUERAS, mesto, ki mu je poseben pečat dal znameniti in ekscentrični SALVADOR DALI. Oglevala sem si njegov muzej, v katerem je tudi pokopana. Pot me je vodila skozi KATALONIJO, do province VALENCIJE, pa vzdolž morja do njenega središča in tretjega največjega španskega mesta VALENCIE, nato v smeri ALICANTE-ja in ELX (elče) največjega evropskega parka palm. V Elčah raste približno 200.000 palm, starih več deset let in nekaterih visokih 30 do 40 metrov. Palme, te večne spremljevalke sredozemskega podnebja, so tukaj, v item mestu, edina drevesa. Poznamo kakšnih 1200 vrst palm in v Elčah jih najdemo približno 800 različnih vrst. Lahko si ogledate eno izmed mnogih malih tovarn z za predelavo palmovega olja ali palmove masti, ki ju uporabljajo v prehrani, saj izdelujejo margarinno, uporabljajo pa ju tudi za milo in sveče. Zapeljem se še skozi provinco MURCIA in že sem v Andaluziji. Takoj se odpravim tja, kjer se je vse pravzaprav začelo, v GRANADO, kjer se še danes bohoti tako znamenita ALHAMBRA.

GRANADO so ustanovili že stari IBERIJCI 550 let pred našim štetjem, šele čez 1200 let pa je dobila pravi pomen, takrat ko so 711 l leta prišli čez morsko cesto MAAVRI s TAREKOM ENOKIMA na čelu in tako osvojili južno ŠPANIJO. Lahko rečemo, da je val blaginje in razcveta prišel v Evropo s prihodom Mavrov, toto je bila za tiste čase svetla luč, ki ji je posvetila v skrivnostno srednjeveško temo.

Priseljenci so prihajali iz okolice Damaska in Bagdada. Izbrali so si si Granado, ker je to mesto z gorami v ozadju in z veliko prostirano rodovitno ravnino

pred seboj, spominjalo na rodni DAMASK in ravnico ELGHUTA pred Damaskom. Priseljenci so posevali vso skrb namakalnim napravam, kajti voda je kri zemlje. Pod oblastjo Mavrov je bila Sevilla trgovsko mesto in CORDOBA sedež znanosti, GRANADA, ki je ležala ob velikih pomembnih cestah, pa je s svojo lepoto privlačevala vse dobro, plemenito in bogato. »Kdor ni videl GRANADE, ta ni videl ničesar,« tako zatrjujejo že od nekdaj domačini o svojem mestu. Aleksander Dumas je to hvalo še stopnjeval. Mnogi drugi pesniki so GRANADO opevali kot BISER ANDALUZIJE, kot sen ki se je uresničil in ki leži sredi pokrajine, ki jo je poljubilo sonce. Kdor je videl GRANADO, se mu bo ta zanos zdel razumljiv, je namreč najslavnejša priča islamske arhitekture v Evropi, podoba preteklega moči in sijaja, ki že na zunaj učinkuje z veličastnimi rdečimi stolpi in zidovi »KALAT AL HAMBRA« — rdeči grad, kot so imenovali palačo Mavri, katere notranje stene vzbujajo vtis, kot da so bile sestavljene iz bruseljskih čipk. Danes je GRANADA mesto s 260.000 prebivalci in je glavno mesto visoke Andaluzije, pod vnožjem veličastne SIERRE

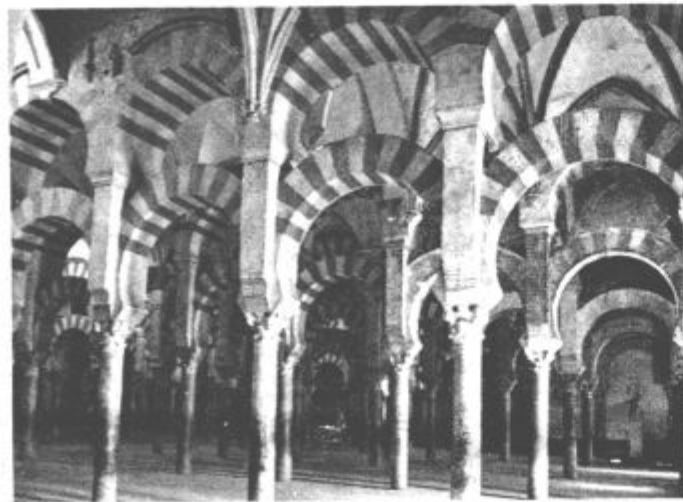
NEVADE. Največji spomenik iz arabskega obdobja je palača ali bolje rečeno grad, kompleks kjer so prebivali in živeli kralji. Eden izmed mnogih napisov na stenah ALHAMBRE pravi: »Alah me je zasul s takšnim obiljem lepote, da so celo zvezde na nebu obstale na svoji poti, kakor okovane in se ozirajo name.«

Ljudje si ure in ure ogledujejo znamenitosti, povsod moraš plačati dokaj visoke vstopnine od 400 do 800 pezet. Obvezno moraš pri vstopu pustiti svoj fotoapar, tako, da če želiš fotografirati, jo moraš kupiti. Španci so zadnjih nekaj let ogromno naredili za svoj turizem in mi, Jugoslavlani smo ponovno odkrili ta konec sveta. Prvič pred več kot 15 leti, ko so naši avtobusi in avioni masovno vozili na Iberijski polotok. Letošnja pomlad pa je uvrstila Jugoslavo, kot turisti na fantastično 3. mesto, vsaj kar se tiče organiziranega turizma. Vendar v Andaluziji naših turistov skoraj ne vidiš. GRANADA se je v dneh, ko sem si jo ogledovala, pripravljala na FIESTO — festival, ki se odvija zadnje dni junija in prve dni julija. To je festival, ki slovi kot najprejstnejši, najbogatejši, poln folklorne in plesa — flamenca. FLAMENCO je takšen, kot ga po-

znamo danes, že 200 let enak, poznamo 30 različnih načinov petja ali spremljave flamenca, seveda z obvezno kitaro in kastanjeta. Španci živijo s svojo folkloro, flamenca je nekaj enkratnega tudi za njih same. Plesalci, kitaristi pa tudi pevci flamenca so njihovi narodni junaki. Le kdo ne pozna svetovno znanega kitarista flamenca, andaluzijca PACO DE LUCIA. Največja plesalca flamenca sta bila VICENTE ESCUDERO in ROSA DURAN. Preživeti večer na flamenca je vedno nepozabno doživetje. Andaluzijci pravijo da jim ples pomaga preživeti to kruto in vroče življenje in jim vliva upanje.

Granada je tako slavna, da je mnogo pesmi posvečeno mestu in priznati moram, da sem se težko ločila. Morala sem naprej proti glavnemu mestu, vendar sem še prej za hip, resnično samo za hip, ustavila v MALAGI, čeprav ni ravno ob glavni cesti za metropolo Andaluzije. Ker sem prišla s severa se nam je odpiral fantastičen pogled na hribovje GUADALMEDINA. Malaga danes slovi po mnogih znamenitostih, področje spada med najbolj vinorodne pokrajine Španije, predvsem je poznano po sladkih vinih.

V mestu sta trdnjavi ALCAZABA in GIBRALFARO, da ne bo kdo mislil, da Gibraltar. Prva je poznana že iz časa Rimljanov in je danes v njej muzej, druga izhaja iz 14. stoletja poznana po čudovitih vrtovih. In zakaj sem se odpravila v MALAGO? Leto 1881 se je tukaj rodil nesporno največji umetnik 20. stoletja PABLO PICASSO. Njegova rojstna hiša se nahaja na Plaza de la Merced številka 15. To je hiša njegovih staršev, ki je bila kasneje podarjena. Videla sem kje se je rodil, to mi je bilo dovolj... in že sem morala nazaj, za smer SEVILLA. Upravno, gospodarsko in kulturno središče dežele s 650.000 prebivalci in obnem največje mesto Andaluzije.

Cordoba Meskita

Opto- me- ter

PROBLEM »OBVLADAN«, PROGRAM ZADOVOLJIVO POTEKA

Na petkovem zasedanju zbora združenega dela in krajevnih skupnosti je razlagalec pri pregledu izvajanja nalog in aktivnosti prejetih ob obravnavi vpliva proizvodnje premoga ter električne energije na razvoj občine Velenje svoj komentar ob posameznih aktivnostih sklenil z besedami: problem »obvladan«, razen tam, kjer je prisotna zasebna lastnina. To pa je le v dveh primerih. Svojo obrazložitve je končal z ugotovitvijo, da pa program poteka zadovoljivo.

Kolikor vemo, še zdaleč niso enakega mnenja tisti, ki budno spremljajo dogajanja na področju ekologije v občini.

KAKO REŠITI NESKLEPČNOST?

S tem vprašanjem si na zboru krajevnih skupnosti v prihodnje gotovo ne bodo delali več preglavic. Zakaj?

Vse je že kazalo, da bo petkova seja tega zbora nesklepčna. Ob preverjanju navzočnosti so namreč ugotovili, da manjkajo za polno veljavno sklepanje štirje delegati. Zagato so po nekaj minutnem pomisleku rešili sila enostavno: med prisotne se je nemudoma vpisal kar predsedujoči zbor, pa župan, nato še eden od razlagalcev točke dnevnega reda vsi naj bi bili po zagotovilih člani delegacije za ta zbor v svoji krajevni skupnosti. V času skupnega poslušanja obrazložitve treh točk dnevnega reda pa so na delegatsko dolžnost spomnili nekatere najbližje delegate po telefonu.

Ni kaj. Morda bo tako uspelo zagotavljanje sklepnosti do konca mandata prišlo prav še komu.

EVROPSKI DELOVNI ČAS

Evropa 92 trka na vrata in priprave na korak čez prag so v polnem zamahu.

Novost med delavci Gorenja, kjer so na tem področju še najdlje, menda ni naletela na evforičen odmev. Morda bo na boljše pri tistih, ki o vstopu v Evropo 92 odločajo.

NEKAJ O RACAH

Minule dni smo nekaj več kot običajno, govorili o racah. Namreč, v Žalcu so se sestali predstavniki vseh slovenskih in tudi nekaterih drugih jugoslovanških »račkih pesec« na Gorju-povih dnevih. O svojem delu in o novinarstvu konkretno, so se kresala mnenja, da je kar perje letelo. Posledice — precej opuljenih rač in racakov (v moralno etičnem smislu), kakšnih večjih žrtev ali posledic pa spet ni čutili.

Gotovo so najtežje prenesle zadnje dni prave race, ki so končale v Martinovih ponjavah, ob zlahtnih kapljicah novega vina. Žal je tako, da nekateri končajo svojo kariero na račun drugih. Tudi v račjem svetu.

PREČITALI SMO

Delavska univerza Velenje je te dni praznovala 20-letnico uspešnega delovanja. Ob jubileju so se zbrali predstavniki družbenopolitičnega življenja naše občine, sodelavci te izobraževalne ustanove in zaposleni v tem kolektivu. Za prihodnje obdobje so pripravili pestro paleto izobraževalnih programov, za katere je zanimanje med Velenjčani resnično veliko.

To smo prečitali pred desetimi leti v našem glasilu Naš čas. Ker nam je te dni slučajno prišel v roke izvod »jubilejnega« časopisa, smo si vest z zanimanjem prečitali. Sklepamo, da v letošnjem letu praznuje Delavska univerza Velenje, visok, tridesetletni jubilej. Tiho in delovno. Čestitamo!

AVTIST 5 R

V leksikonu CZ nismo našli prave razlage za to moderno poimenovanje nosilca mešane obrti, ki je pognala na naših pluralnih tleh, v času vznikajočega podjetništva. V listo registriranih obrti se je pod A, vpisal nek občan Titovega Velenja, firma pa je poimenoval AVTIST 5 R. Rešitev rebusa je v prevodu besede avtist (tujka — AMATER). »5 R« pa bi lahko pomenilo tudi »Peter«. Če pravilno sklepamo, bo firma vse prej kot amaterska, saj dosedanja dejavnost govori ravno o nasprotnem. Bodoči nosilec obrti je že zdaj dober profesionalce. No, pa kljub temu menimo, da bo Avtist prinesel precej ugoden veter na področje vseh vrst avtomobilskih storitev, turistično agencijske dejavnosti in mogoče celo v šolanju bodočih voznikov motornih vozil. Za spremembo v Šoštanju, kar bo svojevrstna senzacija po vojni. Namreč, Šoštanju so do zdaj le jemali. »Avtist 5 R« pa bo dobrodošla konkurenca v monopolistični, tovrstni dejavnosti.

ZASEBNI MUZEJ GASILSTVA

Pred kratkim so si visoko gasilski oficirji iz Nemčije, Jugoslavije in v spremstvu slovenskih ter velenjskih gasilskih ve-ljakov, ogledali prvi in edini zasebni muzej gasilske opreme pri nas. V Titovem Velenju je muzej neuradno odprl znani gasilski veteran, gasilski častnik, lastnik Miha Valenci. Postavlja se z izjemno dragocnim »voznim parkom gasilskih naprav«, katerega mu lahko zavida Gasilski muzej Slovenije v Metliki.

Ce bo in ali bo ta mali muzej odprt tudi za javnost ali vsaj za domačo javnost, nam ni znano. Dejstvo, da tovariš Valenci »ustvarja« predvsem zaradi ljudi, zaradi svojega konjička, kaže na to, da ne bo nikomur odrekel kratkega ogleda muzeja, ki skriva še kakšno drugo zanimivost etnografske vrednosti za naš kraj.

(dalje)

IZDAVA SINDIKAT
RUDNIKOV VELENJE

Velenjski

RUDAR

VELENJE, 1. JANUARJA 1952
LETO I. — ŠTEV. 1. — CENA 10 DIN

Velenjski

LETO II — ŠTEVILKA 13
IZDAVA SINDIKAT
RUDNIKOV VELENJE
CENA POSAMEZNI ŠTEVILKI 10 DIN

VELENJE, 30. OKTOBRA 1954

RUDAR

LETO III — ŠTEVILKA 13
IZDAVA SINDIKAT
RUDNIKOV VELENJE
CENA POSAMEZNI ŠTEVILKI 10 DIN

ŠALEŠKI RUDAR

Članje je običajni
»Rudar« glasilo delovne
ga kolektiva Rudnika lig-
nita Velenje. Od 1. maja
dalje ga izdaja občinski
odbor SZDL Velenje.Glasilo in odgovorni urednik
Ljuba Naraks, tehnični
urednik Ivan Fijavž.
Velenje, 28. maja 1965
Leto I, številka 2
Cena 30 din

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

19. junij 1969 — Leto V, št. 12 (95) Cena 0,30 dinarjev — Poština plačana v gotovini

naš čas

26. dec. 1975 — leto XI — št. 50 (309) — cena 2 din
Glasilo urednik Ljuba Naraks
Odgovorni urednik Stane Vovk

1000 številčk Našega časa

Prof. Jože Hudales

Današnja jubilejna številka Našega časa je prav gotovo zavidanja vreden jubilej nekega lokalnega časopisa, zlasti še, če upoštevamo, da gre za več kot petintrideset let izhajanja. Kvaliteta časopisa je seveda pod različnimi uredniki precej nihala in je bila pač odvisna tudi od spretosti njihovega peresa. Neredko; zlasti v prvih letih izhajanja, so namreč prav uredniki domala sami napisali številko od prve do zadnje strani. Tudi uredniški pogum je večkrat krojil podobo časopisa, ki se je včasih bolj in včasih manj upogibala pod pritiskom lokalnih oblastniških struktur. Ne glede na to, pa je časopis, ki je od leta 1953 nosil kar štiri imena — Velenjski rudar, Rudar, Šaleški rudar in slednjič Naš čas, odigral pomembno vlogo kronista mnogih dogodkov v občini, ki bi sicer prav gotovo utonili v pozabo.

Prvi pravi predhodnik današnjega glasila SZDL občine Velenje je bil mesečnik Velenjski rudar, ki je prvič izšel 1. januarja 1953, kot mesečno glasilo sindikalne podružnice Rudnika lignita Velenje. Časopis je ves čas izhajal na normalnem časopisnem formatu 35 × 50 cm in v obsegu 6 strani, ki pa se je sicer spreminjal.

Prvi urednik Velenjskega rudarja je bil Zdenko Furlan, ki je bil eden najbolj znanih tedanjih velenjskih kulturnih delavcev, predvsem pa se je uveljavil v velenjskem gledališču, ki je delovalo v okviru Delavskega kulturno prosvetnega društva Svoboda. Zdenko Furlan je uredil le prvih deset številčk časopisa, ki so izšle do oktobra 1953, vendar je dal časopisu obliko in uredniški koncept, ki ga dviguje z nivoja tovarniškega glasila na raven »pravega časopisa«. V prvi številki sicer ni značilnega uredniškega uvoda, ki bi kaj več povedal o Furlanovem uredniškem konceptu, pa o tem kako je časopis sploh nastal, kdo je dal pobudo zanj itd. Kljub temu pa je iz vsebine prvih številčk jasno razvidno, da je Furlan z vsebino želel preseči »rudniški okvir« in postati vsaj glasilo mesta Velenja, če že ne glasilo Šaleške doline.

Velenjski rudar je pod Furlanovim uredništvom ta cilj vsekakor dosegel in je v resnici postal glasilo Velenjčanov, prebivalcev mladega mesta, ki so v teh letih svoje mesto šele urejali in bili na svoje delo silno ponosni — zelo upravičeno bi lahko rekli, v prvih številkah imamo zato poleg tem, ki so vezane na sam pregovornik in njegove probleme, še številne članke iz okoliških krajev. Prav tako so se v Furlanovem času utrdile nekatere rubrike, ki so potem ostale v Velenjskem rudarju do konca izhajanja v letu 1957.

Poleg velenjskega gospodarstva in predvsem rudarskih

tem, so tako na časopisnih straneh imeli pomembno mesto kultura, šolstvo, zdravstvo, šport, v vsaki številki pa so v rubrikah »Mesec dni po svetu« na kratko povzeli najpomembnejše svetovne novice. Včasih so bili svetovnim ali pa jugoslovanskim in slovenskim temam posvečeni tudi uvodniki. Zadnje strani so bile namenjene malim oglasom, obvestilom, pa tudi ženskim koticom s praktičnimi naseti za gospodinjstvo, modo, kozmetiko itd.

Po 11. številki je Zdenka Furlana na mestu urednika časopisa zamenjal Franjo Kočar, ki je bil prav tako znan športni delavec v Velenju. V času njegovega uredništva je sicer časopis izgubil nekaj svoje živahnosti in svežine, saj je bilo v njem več poročil s sej, mnogo več je bilo tudi »rudniških novic«, vendar pa se je zato nekoliko povečal običajni obseg časopisa. V tem času se je obseg časopisa povečal tudi na račun številnih časopisnih reklam in čestitk dolinskih delovnih organizacij in redkih obrtnikov, ki jih je dolina tedaj premogla.

Vendar je treba reči, da se je Kočar takih pomanjkljivosti zavedal in je sam v eni izmed redkih uredniških besed zapisal: »V trenutnem položaju naj bi torej bil Velenjski rudar glasilo kolektiva, morebitnih zunanjih« problemov pa naj bi se dotaknil le načelno... V ta najozži okvir se nismo zaprli sami, temveč smo bili vanj stisnjeni. V teku lanskega leta smo ukrenili vse, da bi naše rudarsko sindikalno glasilo dobilo čim več dopisnikov oziroma prispevkov z občine (Velenje — op. avtorja) in okraja (Šoštanj), vendar je ostalo žal pri našem prizadevanju. Merodajni tovariši niso za koristnost našega namena pokazali prav nobenega razumevanja...«

Kočar je nato pogrjal tudi dopisnike iz samega rudnika in »šest inženjerjev in kakih dvajset tehnikov« naravnost pozval k dopisovanju v časopis. Dejansko lahko v Kočarjevem času opazimo, da je večina člankov nepodpisanih in torej lahko sklepamo, da jih je napisal Kočar sam. Prav to je tudi verjetno eden izmed razlogov, da se je v po rekdornih 13 številkah v letu 1953 število izdanih številčk zmanjševalo. Šele leta 1956 je Kočarju spet uspelo izdati Velenjskega rudarja vsaj enkrat na mesec, skupaj s posebnimi izdajami pa je to leto izšlo 16 številčk. Leta 1957 je izšlo do 1. junija le še pet številčk, nato pa je Velenjski rudar prenehal izhajati brez kakršnekoli najave.

Glasilo velenjskega pregovornika se je nato ponovno pojavilo leta 1960, ko je izšlo na manjšem formatu in pod imenom Rudar. Glasilo »Delovnega kolektiva Rudnika lignita velenje« je urejal uredniški odbor, ki ga je vodil ing. Jože Kirn. Spočetka je Rudar izhajal nekoliko neredno, v letu 1961 pa je že izšla povprečno ena številka mesečno. V enajsti številki časopisa je 6. oktobra 1961 že nave-

den tudi nov uredniški odbor, ki ga je vodil Jože Tekavec, pogost dopisnik že v Velenjskem rudarju. Jože Tekavec je bil odgovorni urednik ves čas izhajanja Rudarja do leta 1965. Leta 1961 je Rudar prvič dobil tudi tehnično urednico — Pavlo Žargaj. Poleg nje sta bila v uredniškem odboru tudi še Franc Pristošek in Vinko Šmajš, ki sta bila tudi prej pogosta dopisnika. Kadrovske okrepitve so takoj pokazale rezultate. Odslej je list izhajal dvakrat mesečno, povečal pa se je tudi obseg, saj je Rudar včasih imel tudi po 16 strani. V septembru 1964 je bil ponovno izvoljen nov uredniški odbor, ki ga je spet vodil Jože Tekavec kot odgovorni urednik, v uredniškem odboru pa je bil tudi kasnejši dolgoletni urednik časopisa Ljuba Naraks.

V letu 1962 so ponovno povečali format časopisa in spremenili glavo, časopis pa je tudi po vsebini postal nekoliko pestrejši in zanimiv. Število dopisnikov se je povečalo, pojavili so se tudi posamezni kritični zapisi, ki so vzpodbudili polemiko itd. Sicer pa je treba reči, da je bil Rudar ves čas svojega izhajanja vsekakor mnogo bolj glasilo Rudnika lignita Velenje kot njegov predhodnik. Z izjemo kulture v Velenju, ki je v Rudarju spet imela pomembno mesto, se notice ali daljši članki iz drugih krajev v dolini pojavijo npr. le v prazničnih številkah pred Dnevom republike v letu 1963 in 1964.

V letu 1965 je do aprila izšlo še pet številčk Rudarja, v zadnji pa je tedanji predsednik občinskega odbora SZDL Velenje Franc Pristošek najavil, da bo Rudar prerastel v občinsko glasilo »Šaleški rudar«. Časopis je spočetka izhajal na večjem formatu vsakih štirinajst dni. Tedaj je bil imenovan tudi nov uredniški odbor, ki ga je kot glavni in odgovorni urednik vodil Ljuba Naraks, tehnični urednik glasila pa je postal Ivan Fijavž. Od tu dalje se izhajanje časopisa ni več prekinilo, postal je tednik, spremenilo pa se je še enkrat ime in časopis je tudi tako pretrgal svojo »rudarsko popkovino«. Leta 1972 je tako prvič izšel Naš čas. Njegovi glavni uredniki pa so bili Ljuba Naraks, Marjan Lipovšek in Stane Vovk.

Za konec poudarimo, da prvih tisoč številčk tega našega glasila predstavlja pomembno pričlo naše polpretekle zgodovine, obložene z mnogimi zablodami, napakami pa tudi nedvomnimi uspehi, ki s(m)o jih dosegli v tem času. Že zato bi si prvih tisoč številčk zaslužilo obširno in poglobljeno analizo, ki bi hkrati predstavljala tudi že enega izmed možnih pogledov na skoraj štiri desetletja razvoja Velenja in Šaleške doline. Ta skromni zapis seveda nima takega namena in želi le opozoriti na jubilej, ki pač ni tako nepomemben, da bi smel mimo nas čisto neopaženo.

Iz muzeja Velenje

Zgodilo se je...

16. NOVEMBRA

Leta 1873 je na današnji dan ljubljanski freskant Fantoni dokončal obsežno delo v cerkvi sv. Ilje v Šentilju. Prenovil je slike na vseh štirih oltarjih in freske na staneh Božje veže. Slovenski gospodar je tedaj zapisal: »V resnici se mora podobarju priznati, da je delo prav dobro dovršil. Okus katerega je v porabi barv in v pozlačenju razvil, spričuje za čast Božjo navdanega umetnika. Se ve, da je to podvzetje tirjalo od vseh strani mnogo truda, marljivosti, največ pa dobre volje, da stoji zdaj cerkev sv. Ilje v kinču in krasoti, pri kateri se zavzeti mora človeško oko. Take poprave pri cerkvi so pa tudi tolažljivo znamenje, da verniki glas svojega dušnega pastirja še poslušajo ter jih še zapeljivi veter brezverstva in spačenosti ni dosegel in — ako Bog da — tudi dosegel ne bode. Hvala torej č. g. dekanu za blago početje, hvala tudi možem cerkvenega odbora za prizadetje...« Dodajmo še, da je bil tedaj šentiljski župnik in hkrati škalski dekan Jožef Gospodarič.

Slovenski gospodar, leto V, št. 48, Maribor 27. II. 1873, str. 6;

Leta 1930 je Nova doba poročala, da je bil na današnji dan ustanovljen tudi velenjski Sokol v Ježovnikovi gostilni v

Velenju in ustanovitev pospremila s komentarjem: »V času, ko vstopajo širom naše domovine v življenje nova sokolska društva, prežeta samo ene vodilne misli: dvigniti vse pozitivne vrline našega naroda, ne sme izostati tudi lepo Velenje z okolič... Novo društvo bo važna sokolska postojanka v pretežno industrijskem kraju, razširilo bo pa svoj delokrog tudi na okoliške vasi in izpolnilo v sokolskem oziru vrzel med Šoštanjem in Slovenj Gradcem, kjer že delujejo sokolska društva. Zato naj ustanovni občni zbor privabi k skupnemu delu vse, ki so iskrene misli in dobre vere v zmago velike naše nacionalne ideje.« Pripravljalni odbor za ustanovitev društva je vodil rudniški uslužbenec Tone Kurnik, ki je bil tudi sicer organizator sokolstva v dolini po I. svetovni vojni.

Nova doba, leto XII, št. 91, Celje 14. 11. 1930, str. 4;

Se nekaj krajših vesti iz poveljnega časa: na današnji dan leta 1945 so izvolili v šoštanjem okraju dva poslanca za zvezno ustavodajno skupščino. Duhovnik Lampret Jože iz Šoštanja je tedaj dobil 13.200 glasov, Košan Ivan, ekonom na ravnem veleposestvu pa 400 glasov.

Naše delo, leto I, št. 17, Celje 16. 11. 1945, str. 4;

Isti Košan je imel leta 1948 na današnji dan v Šoštanju referat o nujnosti prestavitve sedeža okraja iz Mozirja v Šoštanj. Pri tem so v diskusiji nastopili zanimivi problemi. Dotedanji stanovanjci se namreč niso bili pripravljeno preseliti iz prostoro predvidenih za pisarne okraja: »Čečljar F. F. je proti temu, M. J. pa tak postopek primerja celo z okupatorskimi metodami.«

Celjski tednik, leto I, št. 33, Celje 16. 11. 1948, str. 2;

Za konec še nekaj prijetnejšega: na današnji dan leta 1959 je v Šoštanju gostovalo Celjsko ljudsko gledališče s Kreftovimi »Kranjskimi komedijanti«.

Delo, leto I, št. 197, Ljubljana 16. 11. 1959, str. 6;

Pripravil:
Jože Hudales

TRENTUTKI, KI JIH NI MOGOČE NE KUPITI NE PRODATI — V razstavne prostore članov Društva šaleških likovnikov — v Mayerjevo vilo v Šoštanju — prihaja vse več obiskovalcev, ki jih privlači domišljjski in ustvarjalni svet likovne umetnosti.

In v petek, 10. novembra, je bil osrednji razstavni prostor v vili spet premajhen za vse, ki so si prišli ogledat plodove večletnega snovanja in ustvarjanja članice DŠL MILICE TIČIČ. Skozi utrip ustvarjalnih del je Milica obiskovalcem razkrila svojo intimno zgodbo harmonije barv.

Žirant njenih del, akademski slikar Lojze Zavolovšek, je zapisal, da njenemu liričnemu temperamentu zelo ustreza slikanje z akvarelnimi barvami. Slikarkine poteze s čopičem so široke, z dovolj smelosti in sproščenosti. Barvni nanosi na njenih tihotajjih in krajinah so razpeti v lestvicah toplih in hladnih tonov, ki se dopolnjujejo in tvorijo nedeljivo celoto.

Miliciin tenkočutni pa tudi smeli slikarski jezik je poln notranjih doživetij, vedrine in optimizma.

Razstava bo na ogled do 24. novembra.

—th—

Rokomet Drugi poraz zapored

VELENJE: ZAMET 20:21 (10:15)

VELENJE: Lakič, Misaljevič, Karič 8, Golič 2, Topič 2, Zidar 3, Kakič, Oder 2, Hudej 1, Višar 1, Jan 1, Hrast.

Velenjske rokometarke so priigrale drugo zaporedno razočarano svojo gledalce. V soboto so v Rdeči dvorani gostile podjetno ekipo Zameta z Rijeke in doživele poraz. Velenjčanke so igrale zelo slabo tako v obrambi kot napadu, ker so zapravile tudi veliko število čistih priložnosti za zadetek. Igrale so vse preveč brzopleto, to pa je bil tudi glavni razlog, da so izgubile veliko žog, da so gostje zadevale njihovo mrežo celo ko so bile velenjčanke številneje v polju. Gostje so si ob zelo dobri igri kapetanke Ciganovičeve in Benkovičeve ter tudi Možnikove do 51. minute priigrale prednost petih zadetkov (15:12). Igrale so zelo mirno, s počasnimi in dobro pripravljenimi napadi. Do te minute je bila igra povsem nezanimiva. V zadnjih devetih minutah pa so domača dekleta dvignila na noge in razživele gledalce. Rečanke so zaigrale po relativnem visokem vodstvu zelo neodgovorno, kar je bilo seveda na mlino domačih igralcev. Vodstvo gostij se je hitro stopilo in minuto ter 10 sekund pred koncem je mlada Hudejeva izenačila na 20:20. Žal so gostje takoj v napadu spet zatresle domačo mrežo, do konca je bilo še 40 sekund. Strelko zadnjega zadetka Rečank Možnikovo sta zaradi grobega prekrška sodnika izključila, kljub številni premoči pa velenjčanke niso mogle izsiliti podaljška.

(vos)

Sijajna igra v obrambi

ŠOŠTANJ: SLOBODA—SOLANA 22:19 (10:7)

ŠOŠTANJ: Gradišnik, Krejan, Novšak 3, Ramšak, Šerbec 9, Vrečar, Plaskan 4, Požun, Žolger 1, Lesjak 3, Voglar 2, Vajdl.

V nasprotju z rokometaricami Velenja so igralci Šoštanja v sobotnem športnem popoldnevu (večeru) v Rdeči dvorani navdušili. Čeprav so telesno slabši od izkušenejših gostov, so skoraj vseh šestdeset minut narekovali hud tempo in bili razen zadnjih 10. minut veliko boljše od gostov. Resnično, izvrstno so zaigrali v obrambi, saj so v 50. minutah prejeli le 13 zadetkov. V tej minuti je bil izid 19:13. Grajo pa si igralci Šoštanja zaslužijo za zadnjih devet minut, ko so povsem pustili in dovolili gostom, da so v tem preostalem času kar šestkrat zatresli njihovo mrežo, sami pa nasprotnikovo le trikrat. No, kljub vsemu, videli smo resnično imenitno igro Šoštanja in upamo, da se ne bodo uresničile besede enega izmed odbornikov: »Kaj nam pomagajo dobre igre, ko pa ne bomo imeli denarja.«

(vos)

Odbojka

Zmaga za drugo mesto

PARTIZAN KAMNICA: TOPOLŠICA KAJUH 0:3

TOPOLŠICA KAJUH: N. in J. Stevančević, Turk, I. in M. Hojak, Celofiga, Goltnik, Pristovšek, Kavnik, Godec.

Z dobro in organizirano igro so gostje zlahka premagale oslabljene domačinke s 3:0 (9, 1, 11). S to zmago so se povzpele na drugo mesto na lestvici, uspešne nastope pa bodo skušale nadaljevati v naslednjem kolu, ko se bodo doma pomerile z ekipo Ljubno GLIN.

Zadovoljme z dosedanjo igro

Hud odpor in poraz

MEŽICA: TOPOLŠICA 3:1

TOPOLŠICA: Jezeršek, Nahtigal, Mihaljinec, Lihteneker, Sevčnikar, Meedved, Kugonič, Žigon, Perfeta.

Na gostovanju v Mežici so se Topolščani v enakovredni tekmi močno upirali domačinom, ki pa so vendarle zmagali s 3:1 (13, 12, 10, 7). Po izgubljenem prvem nizu so se morali domači odbojkarji krepko pobruditi, zmago pa so dosegli zlasti z narekovanjem hitrega tempa, čeprav se gostje v nobenem trenutku niso predali. V soboto bodo doma igrali z Agropodom iz Ljutomerja in glede na mesto gostov na lestvici upajmo na novo zmago Topolčanov.

Tokrat brez presenečenj

LJUBNO GLIN: Rogoza 3:1

LJUBNO GLIN: Skok, Venek, Detmar, Jeraj, O. in D. Jezernik, Rušnov, Rihtfelj, Donko, Košica, Močnik, Marovt.

Odbojkarice Ljubnega GLIN na »domačem« igrišču v Gornjem gradu, kjer so igrali v tem prvenstvu, vdrugo niso dovolile presenečenja in so zanesljivo premagale Rogozo s 3:1 (4, 11, —, 4, 5). Po vodstvu 2:0 so nekoliko popustile in gostje so dobile tretji niz, to pa je bilo tudi vse kar jim je uspelo. Ljubenke bodo v soboto gostovale pri Topolšici Kajuha.

SK Velenje pripravlja

v Rdeči dvorani v Titovem Velenju

**TRADICIONALNI
SMUČARSKI
SEJEM**

v soboto, 18. in v nedeljo, 19. novembra od 9. do 18. ure

Na sejmu boste lahko prodali ali kupili rabljeno smučarsko opremo, na voljo pa vam bo tudi nova športna oprema. Najmlajši si bodo med drugim lahko ogledali risanke in športne filme.

V nedeljo, ob 17. uri, bodo žrebali vstopnice. Nagrada za pet izžrebancev bodo alpske smuči Elan.

Nogomet

Tesno za vodilnim

IZOLA: RUDAR 2:1 (0:0)

RUDAR: Hrast, Muslimović, Oblak, Doler, Gabrič, Zirdum, Smajlovič, Pevnik, Golač, Omič, Boškovič (Lah).

Nogometarji Rudarja so se vodilni Izoli na njenem igrišču odlično upirali, vendar vseeno tesno izgubili. Do odmora so domači zapravili tri izredne priložnosti in gostje so jih v 52. minuti z zadetkom Boškoviča kaznovali ter povedli. Vendar so domači le uredili vrste in do konca jim je uspelo doseči dva zadetka in obe točki. Ob svojih navijačih se bodo nogometarji Rudarja do pomladi poslovili na igrišču ob Jezeru v srečanju s Partizanom Hmezadom iz Žalca.

Bo dovolj za ozimnico?

ELKROJ: STEKLAR 2:0 (0:0)

ELKROJ: Janko, Janežič, Mekiš, Grobelšek, Maglica, Božičević, Bolko, Hren, Da. Ermenec (Žurej), Turk (Brezovnik, R. Remic), Dr. Ermenec.

V predzadnjem jesenskem kolu sta se v Mozirju pomerila tekmeča z dna lestvice. V prvem delu igre gostje niso uspeli izkoristiti nekaj lepih priložnosti, pri čemer ima veliko zaslug odlični domači vratar Janko. V nadaljevanju so se domači le zbrali ter si s hitrimi in domiselnimi akcijami zagotovili zmago. Strelca sta bila Grobelšek v 72. in Hren v 74. minuti iz enajstmetrovke. V zadnjem kolu bodo igralci Elkroja gostovali v Novem mestu pri Elanu.

Do pomladi urediti vrste

ERA ŠMARTNO: BELTINKA 1:1 (0:0)

ERA ŠMARTNO: Magrič, Drogenik, Sluga, Oblak, Podvratnik, Itman, Radivojevič Laznik (Oprčkal), Kopušar (Omladič, Praprotnik), Korber in Centrih.

Tokrat domačinom ni moč očitati ničesar, razen slabe učinkovitosti. Proti čvrstim in izkušnim gostom iz Beltince so prikazali primerno borbenost in željo po zmagi. Da so osvojili samo točko, sta krivi športna smola in seveda nespretnost strelcev. Gostje so sicer v drugem polčasu povedli, vendar je Omladič v 76. minuti izenačil.

Jesenskega dela je konec. Vsekakor Šmarčani z doseženim ne morejo biti zadovoljni. Več kot skromna bera točk in temu primerno predzadnje mesto na lestvici vsekakor ni tisto, kar so ljubitelji nogometa v Šmartnem in v klubu samem pričakovali. Prav zaradi tega je treba zimski odmor kar najbolje izkoristiti ter se kadrovsko in igralško primerno okrepiti.

L.P.

Mali nogomet

7. novoletni turnir

Klub malega nogometa Titovo Velenje pripravlja 7. novoletni turnir, ki bo od četrta, 30. novembra, do sobote, 2. decembra, v Rdeči dvorani. Ekipe morajo potrdilo o plačilu prijavnine poslati najkasneje do ponedeljka, 20. novembra, na naslov: Klub malega nogometa Titovo Velenje, Šmarska 24/a, sicer pri žrebu ne bodo upoštevane. Prijavnino (1.000.000 dinarjev) plačate na žiro račun: KMN Titovo Velenje 52800-678-57385 pri SDK. Žrebanje bo 23. novembra ob 16. uri v klubskih prostorih na Šmarski 24/2 (nada Karaka barom). Zaradi prenovljene Rdeče dvorane ni možno postaviti ograje okrog igrišča, vendar so dimenzije igrišča večje od normalnih, dimenzije vrat 5 x 2 metra, število igralcev 5 + 1. Obstaja velika možnost, da bo zmagovalec turnirja igral na mednarodnem TV turnirju s prvotigaši v začetku januarja.

Informacije: Boštjan Aljaž dopoldne (063) 855-231, popoldne (063) 857-171.

KMN Titovo Velenje:

Branik Talci 6:7

V soboto je bilo v Rdeči dvorani v Titovem Velenju pravo športno popoldne. Začeli so ga igralci malega nogometa, nadaljevale pa rokometarice Velenja in rokometarji Šoštanja.

V tekmi malega nogometa je domača ekipa izgubila z gosti iz Maribora (oboji so v letošnjem letu med najboljšimi v Sloveniji) s 6:7, čeprav so vseskozi vodili. Zadetke za Velenjčane so dosegli: Tomažič 4, Biščič in Aljaž po 1.

Člani kluba malega nogometa Titovo Velenje se bodo v soboto, 18. novembra, ob 13. uri, sešli v prostorih kluba na Šmarski sešli na redni občni zbor. Med drugim bodo sprejeli tudi delovni program za naprej.

(vos)

Šahovske novice

Tradicionalni nagradni turnir

Velenjski šahisti uspešno nastopajo v 2. slovenski moštveni ligi-vzhod. V 2. kolu so igrali 3:3 s Sentjurjem, v 3. pa so premagali Zagorje s 3,5:2,5.

Na hitropoteznem turnirju za mesec november je bil vrstni red naslednji: Matko 12,5, Brešar 12, Goršek 12, Kristan 11, Vedenik 10,5 itd. Pred zadnjim decembrskim turnirjem v skupni uvrstitvi vodi Goršek s 75 točkami, sledijo pa Matko 66, Brešar 56, Stropnik 51 itd.

SSD — sekcija Šoštanj organizira tradicionalni nagradni turnir ob Dnevu republike, ki bo 23. novembra ob 16. uri v hotelu Kajuh v Šoštanju. Igralo se bo 13 kol po švicarskem sistemu, 2 x 5 minut na igralca, prijavitelje pa se lahko pred tekmovanjem.

S.C.

Košarka

Šesta zaporedna zmaga

BISTRICA: ELEKTRA 76:79 (42:43)

ELEKTRA: Sevek 3, Mrzel 14, Bogataj, Pečovnik 9, Dumbačič 12, Mlinšek 7, Lipnik 6, Brešar, Plešej 13 in Tomic 15.

Košarkarji Elektre ostajajo tudi po 6. kolu neporaženi. V srečanju z ekipo, ki do te tekme tudi še ni klonila, so bili v Slovenski Bistrici gostje boljši. Domačini so na vse načine skušali priti do zmage, tudi z nešportnim vedenjem, kljub temu pa so priznali, da je zmagala boljša ekipa. Pri Elektri so vsi igralci dobro igrali, v končnici tekme pa se je z dobrim vodenjem igre in dvema trojkama izkazal Mrzel. Elektra nedvomno lahko zaigra še boljše, še zlasti, ko se bodo v ekipo vrnila poškodovana Kitak in Brešar ter Pašič in bo tudi konkurenca za igralna mesta večja. V soboto bodo doma igrali z Radgono.

Strelski šport

Sindikarno prvenstvo

V izvedbi strelske družine Mrož in pod porkoviteljstvom ZTKO je bilo občinsko sindikarno prvenstvo, ki se ga je udeležilo 20 moških in 11 ženskih ekip. V moški ekipni konkurenci je nepričakovano zmagala ekipa društva upokojencev s 525 krogi (Rek 177, Orlačnik 175, Oštir 173), nadaljnji vrstni red pa je bil ESO 508, Gorenje 508, Izobraževanje 504, Veograd 499 itd. V ženski konkurenci so presenetile članice društva invalidov, ki so zmagale s 324 krogi (Jehart 166, Melanšek 158), pred LB 299, TUŠ 288, sozd REK 225, Gorenje 191 itd.

Moški posamezno (kvalitetni razred) Perhač (Izobraževanje) 272, Žučko (TUŠ) 269, Veternik (RŠC) 268, Trebše (Vegrad) 263, Rek (DU) 262 itd.; rekreativci: Pristovšek 262, Rošer (oba Gorenje) 261, Oštir (DU Velenje) 255, Zicarkovnik (DU Šmartno ob Paki) 254, Orlačnik (DU Velenje) 252 itd. Ženske — kvalitetni razred: Kelher (RLV-HTZ) 264, Petek (LB) 259, Jehart (DI) 249 rekreativke: Venišnik (TUŠ) 235, Melanšek (DI) 224, Berlot (DI) 224.

F. Žučko

Kegljanje

V drugem kolu poraz doma

Šoštanjski kegljanci so izgubili tudi drugo srečanje v 2. republiški ligi. Tokrat so jih v Šoštanju premagali gostje iz Žalca z rezultatom 5111:4956. Igralci Hmezada so bili ves čas srečanja boljši in so zasluženo zmagali. Šoštanjčani so letos nekoliko slabše pripravljeni in zelo nihajo v formi, kar kažejo tudi trenutni rezultati. V 3. kolu bodo gostovali v Mariboru, njihov nasprotnik pa bodo mladi kegljanci Konstruktorja.

ŠOŠTANJ: Rajšter 879, L. Fidej 855, Jovanović 838, Krizovnik 809, Hasičič 779, S. Fidej 594 (Kramer 202).

ZTKO

Občinska liga v košarki

V ponedeljek, 20. novembra, bo zveza telesnokulturnih organizacij občine Velenje organizirala informativni sestanek z vodji ekip za občinsko ligo v košarki.

Na sestanku se bodo dogovorili o načinu igranja, stroških, ... Sestanek bo v prostorih zveze telesnokulturnih organizacij občine Velenje na Foitovi 2 v Titovem Velenju, začeli pa ga bodo ob 18. uri.

Grem na tekmo

ROKOMET: 2. ZRL Sobota, 18. 11. — Travnik: Borac: Šoštanj (moški)

Zagreb: Trešnjevka: Velenje (ženske)

NOGOMET — SNL

Nedelja, 19. 11.

Velenje Rudar: Partizan Hmezad

Novo mesto Elan: Elkroj

ODBOJKA — SOL

Sobota, 18. 11. — Šoštanj: Topolšica Kajuh: Ljubno

GLIN

Topolšica: Agropod

KOŠARKA: 2. SKL

Šoštanj: Ob 17. uri: Elektra: Radgona

Brezplačno nedeljsko plavanje

(mkp) Zveze telesnokulturnih organizacij občine Velenje skupaj s Komisijo za rekreacijo, oddih in delavske športne igre, ki deluje pri velenjskem sindikatu, ponuja vsako nedeljo v novembru od 9. do 12. ure možnost brezplačnega rekreativnega plavanja na velenjskem zimskem bazenu. Organizatorji pravijo, da je akcija namenjena vsem ljubiteljem plavanja, saj je prav nedeljsko dopoldne idealen čas za to.

Slovenska Bistrica

Nastop športnih plesalcev

V Slovenski Bistrici je bil konec prejšnjega tedna kvalifikacijski turnir v latinsko-ameriških in standardnih plesih. Nastopili so skoraj vsi najboljši plesalci. Naši predstavniki so se uvrstili po pričakovanjih.

V mladinskem drugem razredu v standardnih plesih je par Srebotnik—Ošlak osvojil prvo mesto, Berlak—Černelc pa četrto. V istem razredu v latinsko-ameriških plesih pa je bil par Berlak—Černelc najboljši.

Plesalca Krajcer—Šulek sta v konkurenci mladinskih prvih razredov v latinsko-ameriških plesih osvojila četrto, Uplaznik—Ževart pa šesto mesto. V konkurenci standardnih plesov istega razreda pa si je par Krajcer—Šulek priplesal četrto mesto. V tej disciplini, C razred, je nastopil par Sagmaister—Bajramović in osvojil peto mesto.

V B razredu, latinsko-ameriški plesi, so imeli velenjski plesalci kar tri predstavnike. Oštir—Žist sta bila tretja, Sagmaister—Bajramović četrta, mesto za njima pa sta osvojila plesalca Poles—Hudournik.

Posebnost tega kvalifikacijskega turnirja je tudi neusklajeno in precej klubsko obravnavano sojenje.

T.S.

Osnovna šola Šalek

Bogatejši za nov računalnik

Najboljša naložba je naložba v znanje, ki se z obrestmi vrne slejkoprej. S to mislijo so pospremili lani začeto republiško akcijo »Raček« njegovih pobudniki. Z njo pa naj bi pripomogli k hitrejšemu uvajanju sodobne tehnologije v učno-vzgojni proces na šolah.

Akcija »Raček« je v naši občini dosegla že spodbudne rezultate. S sodobnimi pripomočki, se namreč od desetih osnovnih šol doslej ponašajo že štiri. Poleg osnovne šole Gustava Šiliha, kjer imajo računalnik po zaslugi pokrovitelja — Rudnika lignita Velenja ter Bratov Mravljakov, konkretno pomoč pri nakupu slednjega ji je nudila delovna organizacija Gorenje Servis, sta se pretekli teden »modernizirali« tudi šoli Biba Roeck Šoštanj ter Šalek. Pokroviteljstvo nad prvo imajo šoštanjske termoelektrarne, nad drugo po delovna organizacija Gorenje Commerce.

Na Vizu so takšne pomoči velenjskega združenega dela navdse veseli. Upajo pa, da bodo lepim zgledom sledili tudi drugi kolektivi, saj vse šole še vedno ne premorejo tega sodobnega učnega pripomočka.

Učenci in delavci osnovne šole Šalek so bili pridobitve računalnika, ki jim ga je poklonila delovna organizacija Gorenje Commerce navdse veseli. Računalniška učilnica je bila že doslej močno zasedena. Z novim pripomočkom pa bodo lahko zadovoljili vse želje tistih, ki so vključeni v kar štiri računalniške krožke na šoli (tap)

Zasebna trgovina »Pri lipi«

Ob pestri ponudbi še nižje cene

Besede drobnemu gospodarstvu je treba omogočiti vse za njegov razcvet in mu dati proste roke, so šele v zadnjem času postale nekaj več kot to. Med možnostmi, ki jih ponujajo prizadevanja na tem področju, pa so tudi zasebne trgovine.

Da uresničitev mladostnih želja ni nič nemogočega, če ima človek zvrhano mero volje, idej, seveda prazne denarice ne sme imeti, je dokazala Tatjana Urbanc. Avgusta letos je namreč v novem naselju Pohrastnik v krajevni skupnosti Skorno-Florjan odprla svojo »špicerijo« Pri lipi.

Trgovina je dobila ime po simbolu, ki stoji sredi vasi in po katerem občani ta kraj še najbolj poznajo. Poleg mladostnih želja pa je na Tatjanino odločitev v precejšnji meri vplivalo še veselje za delo z ljudmi.

Na 50 kvadratnih metrih prodajne površine in na prav toliko metrih skladišč je gospodinjam na voljo vse, kar potrebujejo za v lonec, nekaj galanterijskih izdelkov, praznih rok pa ne gredu tu-

di tisti, ki bi radi kupili hrano za živino.

Ne samo prijazen nasmeh lastnice, pestra postrežba, tudi cene so tiste, ki vabijo v prodajalno. Za 10 odstotkov nižje so kot v drugih trgovinah. Pa ne zato, ker blago ne bi bilo najboljšo, ampak ker Tatjana na zaračunane maloprodajne cene prida malo trgovske marže. Vsemu navkljub tudi s takšnimi pokrije stroške. »Na začetku si resnično nisem predstavljala, da bodo ljudje prodajalno »Pri lipi« tako lepo sprejeli in mi s svojim obiskom dokazali, da je bila potrebna. Moj moto je od vsega začetka bil in bo ostal: pestra ponudba in zadovoljstvo kupcev. Sicer pa sem svoje stranke že navadila, da kar same povedo, kaj si še želijo. Jaz pa seveda njihovim željam poskušam po najboljših močeh ustreči.«

Zaledja ima prodajalno v Florjanu, po besedah sogovornice, dovolj. Poleg krajanov te krajevske skupnosti ji ne manjka kupcev iz Šoštanja in njegove širše

okolice, Belih vod, Lepe njive, celo iz Ljubljane so prišli iskat domačega sira, jajca. Z dobavitelji blaga, Merksom iz Celja, Preškrbo Poljčane ter Erino temeljno organizacijo Vino, nekaterimi zasebnimi peki ter Mlekarnami Arja vas zaenkrat nima prav nobenih težav. Ker je dobra plačnica, ji ti zaupajo in ni naključje, da ji nudijo ugodne plačilne pogoje. Če ne bi imela majhnih težav z nekaterimi posamezniki v vodstvu krajevske skupnosti, o slednjih resnično ne bi mogla go-

voriti.

Začetni bojzani, da ne bo šlo, sedaj ni več. Tudi delovni čas je za kupce blaga v trgovini »Pri lipi« ustrezen. Trgovina je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 8. do 15.30, ob sobotah od 8. do 12., ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 10. ure. Ko bo Tatjana uspela vso blago vnesti še v računalnik, bo delo ne samo lažje, ampak ji bo omogočilo, da bo lahko namenjala še več pozornosti kupcem in njihovemu zadovoljstvu.

Majhen prostor »premore« ponudbo kot v marsikateri precej večji trgovini

PRIPREDITVE KULTURNEGA CENTRA IVAN NAPOTNIK VELENJE

LUTKE ZA NAŠE NAJMLAJŠE

V soboto, 18. 11. ob 10.00 in 16.00 bodo naše najmlajše zopet obiskale lutke. Tokrat bo pri nas gostovalo lutkovno gledališče Lutke čez cesto iz Kranja z igrico NE, ČLOVEK NIMA PRAV!

Igrica pripoveduje o naravi in živalih, ki spoznajo, da človek nima vedno prav, saj naravo uničuje. Uničuje travnike, zastruplja reke, zrak... Le kam ga bo vse to pripeljalo? Bomo videli.

Predstava je za lutkovni abonma (2) in izven. Vstopnice po 40.000 din lahko dobite eno uro pred predstavo.

PESNIKOVA ŽENA PRIHAJA

V četrtek, 23. 11. ob 19.30 v Titovem Velenju gostovalo Mešno gledališče ljubljansko s komedijo Toneta Partljiča: PESNIKOVA ŽENA PRIHAJA.

Partljičeve sodobne komedije vsi poznamo — so aktualne in sočne ter polne pikrih osti naperjenih proti naši družbi. Tudi Pesnikova žena je takšno delo in gotovo nas ne bo razočarala.

Režija: Mile Korun. Predstava je za gledališki abonma (3) in izven. Vstopnice po 100.000 lahko dobite v pisarni 53/1 ali eno uro pred predstavo na blagajni.

RAZSTAVA SLIKARJA B. BENSE V ADAPTIRANEM PROSTORU GALERIJE

Galerija Kulturnega centra Ivan Napotnik Titovo Velenje vabi vse ljubitelje slikarstva na otvoritev razstave slik akademskega slikarja BOJANA BENSE iz Ljubljane, v petek 17. novembra ob 19. uri.

Predstavljamo vam slikarja mlajše generacije, ki je v slovenskem prostoru že dobro poznan. Prejel je že številne nagrade in priznanja na ex temporih in drugih razstavah doma in v tujini.

Njegova olja na platnu bodo na ogled vsem tistim, ki se otvoritve ne bodo mogli udeležiti, še do 15. decembra.

Za galerijo Kulturnega centra in tudi za mesto Titovo Velenje pa bo ta razstava ostala v posebnem spominu, saj jo odpiramo na adaptiranih tleh galerije. Vabljeni!

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalnovnem območju na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 (oddajnik Plešivec) megaherca.

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo na Foitovi 10, v Titovem Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

PETEK, 17. NOVEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 **Ekologi imajo besedo**; 16.20 Za konec tedna; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 17.30 **V imenu Sove** (oddaja, ki jo pripravljajo Šaleški študentski klub); 18.00 Vi izbirate, mi vrtime.

NEDELJA, 19. NOVEMBRA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 **Z mikrofonom med vami**; 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 20. NOVEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Kdaj, kje, kaj; 16.15 Minute z domačimi ansambli; 16.45 Iz delovnih okolij; 17.00 Ponedeljkov šport; 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 22. NOVEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 17.00 **Vi in mi** (oddaja v živo, ki jo bomo namenili problematiki invalidov — v pogovoru boste lahko sodelovali po telefonu 855 963); 18.00 Novosti na področju zabavne glasbe.

K I N O

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 16. 11. ob 18. uri ter petek, 17. 11. ob 18. in 20. uri **NINJA III. DEL** — ameriški akcijski. Vloga: Lucinda Dickey.

Petek, 17. 11. ob 10. uri ter sobota in nedelja, 18. in 19. 11. ob 18. in 20. uri **NEVARNE IGRE** — ameriški, triler. Vloga: Lindsey Crouse.

Ponedeljek, 20. 11. ob 18. uri **LJUBEZNI NE MORES KUPITI** — ameriški, komedija

Ponedeljek, 20. 11. ob 10. uri ter torek, 21. 11. ob 18. in 20. uri **STRIPTIZ SMRTI** — ameriški. Vloga: Melaine Griffith.

Sreda, 22. 11. ob 10., 18. in 20. uri **CROCODIL DUNDEE II**, ameriško-avstralski, avanturistični. Vloga: Poul Hogan.

NOČNI KINO V REDNEM KINU

Četrtek, 16. 11. ob 20. uri ter sobota, 18. 11. ob 22. uri **VROČE NOČI JOZEFINE MUTZENBACHER II. DEL** — nemški, trda erotika. Vloga: Christine Schubert.

Petek, 17. 11. ob 22. uri ter ponedeljek, 20. 11. ob 20. uri **IGRE Z OGNJEM** — ameriški, trda erotika. Vloga: Kay Parker.

Nedelja, 19. 11. in sredo, 22. 11. ob 22. uri **BELA ČOKOLADA** — ameriški, trda erotika. Vloga: P. Passion.

OTROKOM IN MLADOLETNIM OSEBAM NE DOVOLIMO OGLEDA NOČNIH PREDSTAV!

KINO DOM KULTURE

Četrtek, 16. 11. ob 20. uri **NEVARNE IGRE** — ameriški, triler.

Ponedeljek, 20. 11. ob 20. uri **OBTOŽENA** — najnovejši izredno gledan ameriški film. V gl. vlogi: Kelly Mc Gillis in Jodie Foster. Režija: Jonathan Kaplan

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 18. 11. ob 20. uri **NOČNI KINO: VROČE NOČI JOZEFINE MUTZENBACHER II. DEL** — nemški, trda er.

Nedelja, 19. 11. ob 19. uri **LJUBEZNI NE MORES KUPITI** — ameriški, komedija.

Ponedeljek, 20. 11. ob 19. uri **NINJA III. DEL** — ameriški, akcijski.

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 17. 11. ob 19. uri **NEVARNE IGRE** — ameriški, triler.

Nedelja, 19. 11. ob 20. uri **NOČNI KINO: VROČE NOČI JOZEFINE MUTZENBACHER II. DEL** — nemški, trda er.

Torek, 21. 11. ob 19. uri **NINJA III. DEL** — ameriški, akcijski.

KINO VELENJE SI PRIDRUŽUJE PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

Kino »DOM« Mozirje

16. 11. — Sodni dan, italijanski vestern; 18. in 19. 11. — Velika tajna, ameriški triler; 23. 11. — Zvezda porno filma, ameriški, trda erotika.

Kino »Jelka« Nazarje

18. in 19. 11. — Komandos Leopard, ameriški akcijski; 22. 11. — 20 let po padanju New Yorka, ameriški, fantastika.

Kino Ljubno

18. in 19. 11. — Klošar iz Beverly Hillsa, ameriška komedija; 24. 11. — Dober tek, nočno kino, ameriški, trda erotika.

Predloga medzborovske komisije niso sprejeli

Na zasedanju družbenopolitičnega zbora pred tednom dni, delegati predloga, ki ga je pripravila medzborovska komisija imenovana iz delegatov vseh treh zborov za uskladitev predloga krajevske skupnosti Zavodnje, niso sprejeli.

Tako družbenopolitični zbor ostaja še naprej pri stališčih in sklepih, ki jih je v zvezi s tem predlogom že sprejel, ker meni, da imajo že sprejeti sklepi lahko popolnoma enak učinek in jih je možno izvrševati tako v občini kot v republiki.

(mkp)

ELEKTRO SERVIS

TONE GRLICA,

vam nudi: — popravilo malih gospodinjskih aparatov in električnega orodja:

Hofbaverjeva 2, Mozirje
Tel.: 063/831-203

Iskra

BLACK & DECKER

elma

gorenje

— previjanje vseh vrst elektromotorjev.

Delovni čas: vsak dan od 8. do 17. ure.

V GRAJSKEM HRAMU NA VELENJSKEM GRADU

VIDEO SONČEK
Pri »ROKU« — Titovo Velenje
Tel.: (063) 854-627, 855-999

NEW YORK, LONDON, KUVAJT, BEOGRAD
— vse novosti — danes že v Sončku!

Pri nas boste dobili vse, kar iščete, a drugje ne najdete.
Naša ponudba je največja in kvalitetna!

VIDEO SONČEK vas pričakuje vsak dan od 9. do 19. ure, ob ponedeljkih pa od 15. do 18. ure.

An club MODNI SALON

Delovski svet delovne organizacije razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA

podjetja M CLUB, štiriletni mandat

Na razpisana dela in naloge se lahko prijavijo kandidati, ki poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- V. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe konfekcijske smeri
- najmanj pet let delovnih izkušenj na vodstvenih ali vodilnih delovnih mestih
- organizacijske sposobnosti ter sposobnosti za uspešno gospodarjenje
- da predložijo program dela oziroma razvoja dejavnosti podjetja

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev morajo kandidati poslati v 15 dneh po objavi na naslov: DO Modni salon Titovo Velenje, Koroška 37/a. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 8 dneh po končanem postopku.

mali oglasi

Tel. št.: 853 451
855 450

REZERVNE DELE ZA MOTOR za Zastavo 101, prodam. ☎ 882-775.

IŠČEMO ŽENSKO, lahko tudi mlajšo upokojenko, ki bi bila pripravljena priti na dom starejše ženske in ji nuditi ustrezno nego in pomoč. Hrana in stanovanje zastoj, plačilo za delo pa po dogovoru. Kličite po ☎ 858-673. IŠČEM VARUŠKO ali hišno pomočnico na domu. ☎ 856-670, po 18. uri.

OSEBNI AVTO WARTBURG, letnik 86/X, prodam. Jože Kolenc, Nazarje 90.

NOV MOTOKULTIVATOR MUTA special, prodam, 10 % ceneje. ☎ 856-641, Lazarevič.

MLAD PAR, BREZ OTROK, išče kakršnokoli manjše stanovanje, garsonjero ali sobo v Titovem Velenju ali bližnji okolici. ☎ 854-141.

NUDIM INŠTRUKCIJE iz matematike in angleščine. ☎ 853-357.

VIDEO REKORDER Toshiba, prodam. ☎ 858-044.

ZASTAVO 101, letnik 1981, prodam. Milan Golob, Kidričeva 9, Titovo Velenje.

ČEŠNJEVO SPALNICO, DOMAČE IZDELAVE, PRODRAM (komplet). ☎ 856-223.

SPALNICO ANITA, skoraj novo, prodam. Marija Praprotnik, Cankarjeva 17, Šoštanj.

PRODRAM ALI ZAMENJAM strešno okno 98 x 95 za manjše. ☎ 857-416.

PARCELO ZA VIKEND prodam. ☎ 888-176 zvečer od 20. do 21. ure.

APN-6, gramofon Hitachi, equalizer Sansui, ojačevalce Fisher, prodam. ☎ 853-185.

HONORARNO DELO NUDIM RESNIM AKVIZITERJEM. ☎ od 8. do 13. ure 857-319.

ROLETE PLASTIČNE IN LESIENE v več barvah in izvedbah izdelujemo in vgrajujemo. ☎ 24-296.

NATANČNO ŠIVILJO za občasno pomoč, iščem. ☎ 857-242, vsak dan od 8. do 9. ure, zjutraj. ŠIVALNI STROJ PFAFF, prodam. ☎ 855-546.

ITALIJANSKO DIRKALNO KOLO na 10 prestav, ugodno prodam. ☎ 855-883.

FOTOKOPIRNI STROJA, tip Canon 5500 in tip 200, prodam. Možna zamenjava za računalnik PCAT-40 MGB. ☎ 853-722.

POROLIT 12 cm, strešno okno 54 x 98 Lož, okno 140 x 90 ugodno prodam. ☎ 884-190.

ŠTEDILNIK, plin in elektrika, starejši, v dobrem stanju, poceni prodam. ☎ 858-037.

KRZVEN PLASČ 40/42, zelo poceni, prodam. ☎ 858-037.

FIAT 750, letnik 1984, prodam. Cena 2500 DM. ☎ 831-450.

RENAULT 4 TL, letnik december 1982, prodam. 78.000 km, registriran do 29. 9. 1990. ☎ 858-004.

OTROŠKO POSTELJO Z JOGJEM, prodam. ☎ 857-111.

NAJAMEM GARAZO V TITOVEM VELENJU ALI OKOLICI. Dober plačnik! Informacije po ☎ 855-991.

OMARE (garderobne in kopalniške), zavese s karnisami, zmrzovalno omaro, pomivalni stroj, štedilnik Tobi, poceni prodam. Informacije po ☎ 857-740.

SEDEŽNO GARNITURO UGODNO PRODRAM. Kličite dopoldan ☎ 853-321 interna 109 ali popoldne 858-621.

JUGO KORAL 55, oktober 1988, registriran do oktobra 1990, prevoženih 18.000 km, bele barve, prodam. ☎ 721-400 popoldan.

NAJAMEM GARSONJERO v Titovem Velenju, Šoštanju ali bližnji okolici. ☎ dopoldan 881-111 interna 138 ali popoldan 881-215.

VARSTVO OTROKA iščem na našem domu. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Zima«.

TRI TISOČ KOMADOV rabljene strešne opeke prodam, po ugodni ceni. (Vinkovci) ☎ 855-380.

VW HROŠČ, letnik 1975, neregistriran, prodam. Martin Jurak, Nazarje 96 od 14. do 16. ure.

KOMBINIRAN OTROŠKI VOZIČEK CHICCO in Tomos avtomatic A3 ML, prodam po ugodni ceni. ☎ 853-229 dopoldan.

ELEKTRIČNO VGRADNO PEČICO in element zanjo, prodam. ☎ 853-321 interna 636.

NOVE GUME, 14 x 13 — Best, za Renault-4 prodam. Alojz Urnaut, Foitova 6.

ŠKODO 100 L, registrirano, ugodno prodam. Penšek Zalka, Gaberke 235, Šoštanj.

Dežurstva

Dežurni zdravniki v Zdravstvenem domu Velenje:

Četrtek, 16. novembra — dnevni dežurni dr. Mijin, nočni dežurni dr. Smonkar

Petek, 17. novembra — dnevni dežurni dr. V. Renko, nočni dežurni dr. O. Renko

Sobota, 18. novembra in nedeljo, 19. novembra — glavni dežurni dr. Kočevar, notranji dežurni dr. O. Renko

Ponedeljek, 20. novembra — dnevni dežurni dr. Grošelj, nočni dežurni dr. D. Popov

Dežurna zdravstva v Zdravstvenem domu v Šoštanju: četrtek, 16. novembra — dr. Lazar

Koledar

Četrtek, 16. novembra — Jerica (Jedrt), Oto, Marjeta
Petek, 17. novembra — Grega, Elizabeta, Hugon, Viktorija
Sobota, 18. novembra — Roman, Odon, Milen, Hilda
Nedeljo, 19. novembra — Špela, Beti, Poncij, Elza
Ponedeljek, 20. novembra — Srečko, Maksa, Edi (Egar)
Torek, 21. novembra — Marija, Vojteh (Vojko), Jovita
Sreda, 22. novembra — Cilka (Cecilija), Maver, Stanka

Petek, 17. novembra, sobota, 18. novembra in nedeljo, 19. novembra — dr. Pirtovšek

Dežurna zobozdravnica v Zdravstvenem domu Velenje:

V nedeljo, 19. novembra je dežurna zobozdravnica dr. Majda Budna, v dežurni zobni ambulanti Zdravstvenega doma Velenje, od 8. do 12. ure.

Dežurni veterinar na veterinarski postaji Šoštanj:

Od 17. novembra do 24. novembra je dežurni dipl. veterinar Milan Matko, Topolšica 15, telefon: 891-166.

Dežurni veterinar na veterinarski postaji v Mozirju:

Do 19. novembra je dežurni dipl. veterinar Drago zagožen, Ljubno, telefon: 840-179.

Od 20. novembra do 26. novembra je dežurna dipl. veterinarica Bojana Šturm, Ljubija, telefon: 831-017 ali 857-722.

ZC VELENJE
TOZD BOLNIŠNICA
TOPOLŠICA

VABIMO VAS NA

Dobrodelni koncert
za bolnišnico Topolšica

— za nabavo EKG aparata —

OB 25-LETNICI ANSAMBLA »SLOVENSKI MUZIKANTI«

z avstrijsko kraljico jodlanja INGRID BRÜGGEMANN in pevcem RUDIJEJEM TROJNERJEM

povezovalc JANKO ROPRET

TITOVO VELENJE, RDEČA DVORANA 24/11—1989
ob 19.30 URI.Predprodaja vstopnic — KOMPAS Titovo Velenje
Avtobusna postaja Šoštanj

OKREPČEVALNICA »TINKA«

vas vabi v bife s kegljiščem TEŠ v Šoštanju.

Od 15. novembra dalje vsak dan, tudi ob praznikih od 8. do 2. ure.

Od 8. do 15. ure boste lahko kegljali ceneje, nudijo vam 20 % popusta.

Bife vam nudi vse vrste napitkov in manjših prigrizkov po dostopnih cenah.

Vabi vas OKREPČEVALNICA »TINKA«!

ROZIKA PIREČNIK

Tovarniška 2 b

Šoštanj

Tel.: 063/881-029

Izdelovanje drobnih predmetov iz lesa, usnja in umetnih mas

Sporočila cenjenim kupcem, da je prodajalna COKLA na Koroški 2 odprta tudi pozimi, vsak dan od 18. do 18. ure.

Še posebej vam priporočamo nakup zimske otroške obutve po ugodnih cenah.

Obiščite prodajalno COKLA!

ADEG MARKT KRAUT
SUPERDISKONT PLIBERK

S TEM KUPONOM BOSTE DOBILI

JEDILNO OLJE 10 l	125	ŽENSKÉ HOLAHOPKE 5 kom	40
DIAMANT KAVA 1 kg	44	NOGAVICE FROTIR 5 kom	66
NEPRAŽENA KAVA 1 kg	29	PRALNI PRAŠEK RONDONAT 4 kg	69
LEŠNIKI 500 gr	20	PLASTIČNE POSODE 5 kom	45
ČOKOLADA 1 kg	44	PETARDE 50 kom	39

živila — tekstil — hi-fi ure — igrače
Vedno najugodnejša ponudba!

Popravek

V zadnji številki našega časa je bil napačno objavljen delovni čas v Salonu mode Trend na terasi Kersnikove 1.

Salon mode TREND vas pričakuje vsak dan od 9. do 14. in od 18. do 18. ure, vsako soboto pa od 9. do 12. ure. Za napako se opravičujemo.

Vljudno vabljeni na zdravstvena predavanja

»STRES — PROBLEM SODOBNEGA ČLOVEKA« v petek 17. XI. ob 18. uri. Predava dr. Marija Šunjevarič

»KAVA — OSVEŽITEV ALI...?« v soboto 18. XI. ob 18. uri. Predava dr. Slobodan Šunjevarič

»Z ZDRAVO PREHRANO V ZDRAVO ŽIVLJENJE« v soboto 25. XI. ob 18. uri. Predava dr. Darinka Jelen

Predavanja bodo v dvorani Krščanske adventistične cerkve v Titovem Velenju, Cesta talcev 17 (zraven Veplasa)

Vstop prost

Cepljenje proti gripi

Občane obveščamo, da bo v tozdravstveno Velenje začeli 20. novembra cepiti proti gripi. Cepilo se lahko v Zdravstvenem domu Velenje, splošni ambulanti št. 4, vsak dan od 8. do 13. ure. Cepiti se je potrebno dvakrat, v razmaku enega meseca. Kar je cepljenje proti gripi po zakonu neobvezno, stroške cepljenja nosi občan sam. Cena le-toga v mesecu novembru znaša 350.000 din, za mesec december pa še ni znana.

ZC Velenje

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE TITOVO VELENJE
Objave potreb po delavcih v občinah Velenje in Mozirje

DELOVNA ORGANIZACIJA	POKLIC IZ ŠIFRANTA	PROSTA DELA IN NALOGE	DEL. IZK.	NČ DČ	ROK P.	OD	ŠT. DEL.
OBČINA VELENJE ZDRAVSTVENI CENTER CENTER SREDNJIH ŠOL	laboratorijski tehnik dipl. inž. strojništva	— laboratorijski tehnik — učitelj strokovno teoretičnih predmetov v strojni usmeritvi	1	dč	8	21.300.000	1
OBČINA MOZIRJE GOREMNE GLIN GOREMNE GLIN	kemijski tehnik obdelovalec kovin- strugar	— skladiščenje vnetljivih snovi — samostojni vzdrževalec	1	nč	8	15.000.000	1
SDK EFKSPOZITURA MO	poslovni ali administrativni manipulant	— štetje bankovcev in kovancev	3	nč	8	13.000.000	1
			6	dč	8	19.000.000	1

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta,

Jožeta Strahovnika

iz Zagrada v Celju

s se iskreno zahvaljujemo prijateljem, sodelavcem v pokoju, pihalni godbi, govorniku za poslovne besede, sostanovalcem Prešernove 6, velenjski Lekarni ter kadrovske službi REK.

Žalujoci: žena Marica, sin Darko in hčerka Tanja.

OBVESTILO

OBČINSKI ŠTAB ZA TERRORIALNO OBRAMBO občine Velenje obvešča, da v bodoče ne bodo posebej najemali telovadnice za rekreacijo svojih pripadnikov. Priporočajo, da se pripadniki TO vključite v telesnokulturni program ZTKO, KS in športnih klubov.

Program ZTKO bo sprotno objavljen v Našem času.

Informacije pa lahko dobite tudi po telefonu na številki 854-824.

»Potrebujemo sposobne ljudi«

Ideološki apriorizem očitno izginja iz besednjaka Zveze komunistov, kot se počasi seseda tudi birokratski centralizem in z njim videz vsevednosti, ki so ga negovali v centrih političnega odločanja. Pluralizem postaja osnovna prva demokratična in na njem temelječ politični koncept si oblikuje tudi slovenska Zveza komunistov.

Na sobotni programsko-volilni konferenci so se tudi velenjski komunisti zavzeli za uresničitev nujnih družbenih in gospodarskih reform ter za prenovo Zveze komunistov, ki naj postane odprta vsem ustvarjalnim silam družbe. Seveda pa na to pot, ki je sedaj začrtana v programu Za evropsko kakovost življenja in bo svojo dokončno idejno podobo dobila po razpravah v osnovnih organizacijah in s potrditvijo na kongresu slovenskih komunistov, ne smemo iti ihtavo in nepremišljeno, saj nas Evropa ne pričakuje dobrohotno odprtih rok, ampak že za zblíževanje terja od nas politični pluralizem in spoštovanje človekovih pravic. Liberalistični zanos in priseganje na drugačne modele, kot sta svobodni trg in zdrava konkurenca, s sabo po začetnem navdušenju, nosi tudi kopico pasti in prav nanje je potrebno biti pripravljen.

Sekretar občinske konference ZKS Velenje Drago Blagus je v svojem uvodnem razmišljanju med drugim dejal: »Bližajoče volitve so naš nov izziv in preizkušnja. Predkongresne aktivnosti in prenovitveni naboj moramo izkoristiti za našo uveljavitev in kadrovske potrditve v skupščinskih klopeh. V političnem prostoru nismo več sami. Volilci bodo imeli širšo izbiro kot je bilo to doslej. Kako se čim bolj približati slehernemu občanu, delavcu, kako na enostaven in zanimiv način približati naša programska prizadevanja, kako ponuditi v razmišljanje naše kandidate, je stvar resnih priprav in političnega dela med ljudmi. Naš osnovni kriterij za izbiro kadrov naj bo zato sposobnost.«

Sposobni, zaupanja vredni ljudje, bodo gotovo na naših naslednjih volitvah dobivali večino glasov. Tudi, če je v našem volilnem sistemu še marsikaj nedorečenega, pa že stojijo povsem nova pravila igre in tega se tudi komunisti v velenjski občini bolj ali manj dobro zavedajo. Zavedajo pa se tudi, da bodo bodoči programi padali in rasli predvsem na dojemanju ljudskih potreb in želja ter njihovim uravnoteženjem z dejansko možnostjo.

Drago Blagus je to vprašanje v svojem poročilu med drugim nihal takole: »Osnovni predpogoj

za uspešno delo, posebej politično, je zaupanje. Zaupanje pa se ne pridobi čez noč, to se gradi s poštenimi in iskrenimi odnosi pri delu. V naši politični praksi smo to vrednoto marsikje zapravili, kar nam, povzročajo težave pri vsakodnevem delu in je večkrat odraz neprepičljivosti in neučinkovitosti naših akcij. Zaupanje v najvišje organe in posameznike v teh organih je močno omajano tudi zaradi dogodkov, ki smo jih gledali na TV ekranih. Odmeve in reakcije smo takoj občutili v obliki kritike, nezaupanja in izstopov iz ZK.«

Bratstvo in spoštovanje razlik ali kakršnokoli že modernejšo ideološko vez naj bi nosila jugoslovanska federacija, predvsem

skupnosti in spodbudni gospodarski rezultati v večini organizacij združenega dela.«

Čeprav je stanje v gospodarstvu dokaj zapleteno, pa je vendarle očitno, da smo v občini Velenje s programom kakovosti, katerega idejni nosilec je bila Zveza komunistov, še pred spremembami pogoji gospodarjenja pričeli vplivati vsaj na zavest in dosegli, da je dozorelo spoznanje o koncu ekstenzivnega razvoja. Pot do prestrukturiranega gospodarstva bo resda še dolga in težka, a vendarle morda prav zaradi tega hitreje udejanjena.

»Komunisti smo bili, sicer z različno stopnjo zavzetosti, pobudniki in spodbujevalci sprememb

vzemamo za njeno razrešitev.«

Najpomembnejši del konference je tudi tokrat potekal po skupinah in sicer štirih, v katerih so spregovorili o organiziranosti in metodah dela v ZK, uresničevanju razvojnih nalog, političnem sistemu in prenovitvenih prizadevanjih gospodarstva. Omenimo nekaj poudarkov, ki so bili potrjeni tudi na plenarnem delu konference in o katerih bodo podrobneje spregovorili še v osnovnih organizacijah ter jih dopolnili s svojimi razmišljanji in sugestijami.

Ocenjeno je bilo, da je Zveza komunistov mnogo premalo časa in pozornosti namenjala notranji organiziranosti, zato pa bi sedaj morali biti koraki skrbno premiš-

Na konferenci OK ZKS Velenje so namenili veliko pozornosti prenovi te organizacije

se bo morala opreti na samostojnost, ustvarjalnost in iniciativnost republik in pokrajin. Spolitiziranost vrste vprašanj pa trenutno omogoča beg od razprave o resničnih problemih. O tem je Drago Blagus dejal: »Zaradi zaostrovanja mednacionalnih odnosov nas skrbi uresničitev gospodarske reforme in s tem možnost izhoda iz družbene in politične krize. Menimo, da je naš največji prispevek k stabilizaciji razmer v naši ožji in širši domovini uspešno urejanje razmer v našem okolju, dobri odnosi in naši večnacionalni

na področju gospodarskega razvoja, ki je razpoznaven že v večini okolij. Pobude za konkretne akcije, ki prihajajo iz posameznih podjetij kažejo, da smo pričeli ne samo razmišljati, pač pa uresničevati projekte, od katerih je odvisna naša pot v Evropo. Kako bomo uresničili predlog o uvedbi evropskega delovnega časa v naši občini je konkretna naloga, ki bo sprožila vrsto drugih aktivnosti in sprememb. Predlagam, da ta aktivnost dobi regijsko razsežnost kot ena od skupnih aktivnosti, ki jo komunisti podpiramo in se za-

ljeni, saj skokovite spremembe pogosto odprejo tudi velike praznine. Pritrjeno je bilo stališču, da naj bo Zveza komunistov odprta vsem ustvarjalnim silam družbe, ki so pripravljene pod pogoji, navedenimi v statutu, delovati v njej. Včlanitev je prostovoljna in se opravi na osnovi pisne izjave. Člani ZK lahko delujejo v družbenih organizacijah in društvih, ki niso v nasprotju s postavljenim humanističnim razvojem družbe. Komunisti naj se povezujejo v osnovne organizacije po teritorialnem načelu, delujejo pa

Izvolili so svoje novo vodstvo. Za predsednika so izbrali Srečka Meha. Izvolili so tudi delegate za kongres slovenskih komunistov. To so Jože Zakošek, Bojan Kontič, Silva Bola, Matija Blagus in Miran Ahtik, na zveznem kongresu pa nas bo zastopala Nada Zavolovšek Hudarica.

Med gosti na konferenci velenjskih komunistov so bili tudi Josip Eterovič, član CK ZKJ, Milan Bratec, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS (na sliki levo v pogovoru z dosedanjim predsednikom OK ZKS Velenje Ireno Brložnik in sekretarjem medobčinskega sveta Jenezom Miklavčičem) in Andrej Marinc, član CK ZKS.

predvsem v interesnih skupinah. Predlagano je tudi znižanje članarine in sicer na 1 %.

Med domačimi temami je bil poudarek namenjen skrbni izbiri prostora in ponovni oživitvi starih mestnih jeter v Starem Velenju in Sošanju, podana je bila tudi pobuda za izdelavo celovitega občinskega ekološkega sanacijskega programa in za prenovitev programa kakovosti. Ponožno je bilo opozorjeno na še vedno preskromne spremembe na področju zaposlovanja in na blokado delovanja družbenih dejavnosti v zadnje pol leta, saj postaja očitno, da jim je pripadel preskromen delež družbenega proizvoda.

Na konferenci so bile osvojene tudi naslednje pobude in sicer, da se preveri kazenska zakonodaja ter javna pooblastila državnim organom z vidika uresničevanja temeljnih človekovih pravic in svobod.

Obsojeno je bilo izvajanje političnih procesov v Jugoslaviji in predlagana ukinitve samoupravnih sodišč, kar naj bo urejeno z novimi ustavnimi spremembami.

Izrečena pa je bila tudi kritika republiškega izvršnemu svetu za prepočasne priprave na reorganizacijo samoupravnih interesnih skupnosti in uprave.

O vseh teh predlogih, pobudah in usmeritvah bodo sedaj razpravljali v osnovnih organizacijah in jih dopolnili, tako da bo program kar najbolj izražal hotenja večine komunistov naše občine.

Na konferenci je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo in sicer komite, predsedstvo in posamezne komisije. Za svojega predsednika so velenjski komunisti izvolili Srečka Meha, sekretar bo tudi v prihodnjem mandatu Drago Blagus, izvršna sekretarja pa Drago Seme in Ivan Sotošek.

B. Zakošek

Miličniki so zapisali

VLOM V VRTEC

V noči s tretjega na četrti november je doslej še neznan storilec vlomil v vrtec Rožle na Aškerčevi cesti v Titovem Velenju. Odnesele je nekaj pisarniškega materiala.

IZSLEDILI VLOMILCA

V prejšnji številki Našega časa smo pisali o vladu v lovsko kočjo na Ljubeli. Miličnikom je uspelo vlomilca kar hitro izslediti. Glasbeni stolp, ki je izginil iz lovške kočje so zasegli mladoletnemu N. O.

ODNESEL ZABOJ VINA ...

V času od 5. do 10. novembra je neznan storilec vlomil v klet Biserke K. s Tomšičeve 11. Odnesele je zaboj vina, nekaj druge pijače, iz zamrzovalne skrinje pa meso.

IZSILILA PREDNOST

Po Tomšičevi je proti križišču s Kersnikovo peljala 6. novembra malo pred 6. uro zjutraj petintridesetletna voznica osebnega avtomobila Regina Meh. Zavila je levo na Kersnikovo cesto in s tem zaprla pot petnajstletnemu vozniku kolesa z motorjem Robertu Vetrhu. Zbila je ta po cestišču pri čemer se je ta hudo telesno poškodoval.

ODNESEL VIDEOREKORDER

Iz prostocarinske prodajalnice Emona v hotelu Paka v Titovem Velenju je v času od 3. do 4. no-

vembra nekdo izkoristil nepazljivost prodajalcev in odnesel s police videorekorder z opremo in dokumenti.

STEPLA STA SE

V bifeju v Gaberkah sta se 6. novembra okoli 17. ure stepla Boštjan Z. in Silvo L. Posredovati so morali miličniki, ki pa Boštjana niso uspeli pomiriti. Zato so ga odpeljali na Postajo milice, kjer so ga pridržali do iztrenitve.

VZROK POŽARA RAZISKUJEJO

Okoli enih ponoči, 7. novembra letos, je pri vzhodu Jenkove 15, začel goreti motor, požar pa se je razširil tudi na vhodna vrata in pošne nabiralnike ter ptt instalacijo. Škoda je precejšnja, vzrok požara, ki je bil morda podtaknjen pa še raziskujejo.

VELIKO SI JE PRILASTIL

Kar spreten je moral biti doslej še neznan storilec, ki je v noči s 6. na 7. november vlomil v vikend Danila Č. na Ljubljanski cesti v Titovem Velenju. S plezanjem je premagal vse ovire, nato pa si prilastil dva vrtna stroja, radiokasetofon, brizgalno pištolo za silikonski kit, nekaj tega kita in še drugo orodje.

AVTO POLIL S STRUPENO BELO TEKOČINO

V času med 19.30 in 20. uro je prišel 7. novembra na neosvet-

ljen parkirni prostor pred stanovanjsko hišo Metleče 24 neznanec in z belo tekočino (kaj je to še ni jasno) polil osebni avtomobil Branka P. Ta tekočina je povzročila, da je avtomobilski lak odstopil. Nastala je velika materialna škoda.

VELIKA TATVINA

Pri opuščeni jaški za zračenje Jame Škale v Skaloh, kjer potekajo zasipalna dela, so v noči na 7. november neznan storilec presekal trožilni kabel, ga več metrov odnesel, odnesel pa so še popotno črpalko in štiri gasilske cevi. Škoda je velika.

UKRADEL AVTORADIO

Tudi v zadnjem tednu so beležili velenjski miličniki številne vlome in kraje iz osebnih vozil. V noči na 7. november je bilo

vlomljeno v avto Tatjana K. s Prešernove 9 od koder je odnesel dolgoprstnež radijski sprejemnik.

SAM SVOJ ZDRAVNIK

Mladoletni D. S. učenec Centra srednjih šol ni imel težav, kadar je bilo treba napisati opravičilo za izostanke od pouka. Napisal si jih je sam, sam pa si jih je tudi poštempljal. Žig si je »zagotovil« v Zdravstvenem centru Velenje.

IZ ZAKLENJENE GARAŽE IZGINIL AVTO

V noči iz sobote na nedeljo, 12. novembra letos je izginil osebni avtomobil Ford excort modre barve, registrske številke CE-218 101 last Danila M. iz Titovega Velenja. Na garažnih vratih ni sledu vloma.

ZBIL PEŠCA

Po cesti Simona Blatnika v Titovem Velenju je 13. novembra okoli pol dvanajste ure vozil voznik osebnega avtomobila, 48-letni Ferdinand Tajnik iz Titovega Velenja. V bližini carinarne je prehiteval tovorna vozila, ki so čakala na vstop, prehiteval pa je tako tesno, da je zbil pešca Lada Koncilija, starega 46 let iz Ljubljane in ga hudo telesno poškodoval.

CESTE SO ŽE SPOLZKE

Na bližajočo zimo že opozarja večerši ta še zlasti jutranji mrza, ki je že zaledenila ceste in našim območju. V ponedeljek zjutraj se je zaradi tega že prišlo do prometnih nesreč, ki je na večini terzila le manjšo materialno škodo, prišlo pa je do večinega trčenja na cesti proti Gorinju. Vozniki, previdni bodite!

Gostinsko podjetje Turist

Bolnika priključili na aparate

O usodi Gostinskega podjetja Turist Nazarje so včeraj v sredo na zasedanju odločali delegati zborov občinske skupščine Mozirje. Bolje rečeno o predlogu občinskega izvršnega sveta za uvedbo ukrepa družbenega varstva. Prav ta predlog si zasluži nekaj besed. O njem so člani izvršnega sveta odločali v četrtih in se po dolgotrajnem tehtanju za ali proti odločili ZA. Dokaj nepričakovano lahko rečemo. Izvršni svet, ki mu naporov glede reševanja te problematike nikakor ne gre odrekati, je namreč za ukrep postavil nekaj pogojev. Ne gre namreč za ukrep, ki mu naj sledi stečaj, pač pa za ukrep, ki naj zagotovi ozdravitev.

Uresničitev teh pogojev je še nedavno mejila na čudež in ta se je delno in kompromisno tudi zgodil, sicer pa v takšne ali drugačne čudeže ne verjamem. Dan pred sejo izvršnega sveta so se namreč v Mozirju sestali vsi, ki so z usodo Turista kakorkoli povezani, in na tem sestanku so se nenadoma našle rešitve, ki so sicer dolgoročno vprašljive, obenem pa dovolj tehtne, da so se člani vendarle odločili za ukrep. S težkim srcem so se odločili posamično; s težkim zato, ker trdnega jamstva za izpolnitev najnujnejših finančnih pogojev še ni, nekatere so celo izpustili, s tem pa si naložili še del nove odgovornosti, ki se ji drugi z Merxom na čelu elegantno izmikajo.

Odločitev torej ni bila lahka, nanjo pa so poleg omenjenih delno zagotovljenih pogojev vplivale želje, da bi edinega nosilca turistične in gostinske dejavnosti le ohranili pri življenju in zavarovali družbeno premoženje. Najlepše bi bilo, če bi se motil, vendar se mi zdi, da so bolnika le priključili na aparate. Med drugim ni razumljivo, da se odločanja o tako pomembnem ukrepu niso udeležili predstavniki občinskega sveta zveze sindikatov in družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki bi lahko ukrep sam predlagal že veliko prej. Njihova prisotnost bi bila milo rečeno dobrodošla. Ne vem za odločitev delegatov občinske skupščine (vanjo skoraj ne dvomim), vem pa, da je ukrep ob takšni zagotovitvi pogojev (dolgoročno) vprašljiv. Ob tem velja zares priznanje komisiji izvršnega sveta, ki se je lotila problematike Turista in jo vodi Jože Melanšek, ki naj bi bila tudi začasni kolektivni poslovodni organ. Nočem jim odrekati velike prizadevnosti in še najmanj jemati upanja in poguma, da bo zares uspela, le v zagotovitev pogojev dvomim in v obnašanje nekaterih poklicanih tudi.

V oporo jim je lahko tudi odločitev delavskega sveta Turista, ki je z veseljem in olajšanjem sprejel ukrep družbenega varstva, samokritično spregovoril o lastnih napakah in slabostih ter izrazil polno pripravljenost, da jih odločno razreši. Če le ni to želja po novem vodstvu in delu po starem? Vsaj nekaterih, saj posameznikom v Turistu prav tako ne kaže odrekati velike vneme, pripravljenosti in želje, da bi se stvari uredile in Turistu zagotovile najmanj preživetje. Na vrsti so torej dejanja.

Janez Plešnik